

Ar pašā wifuschehlīga Ungsta Keisara wehlescham.

Mahjas Weefis ar peef-
Kifameem maffā:
Ar peefubifichanu
celfchēmē:
Par gabu 3 rbl. — lap.
1/2 gabu 1 rbl. 60 lap.
1/4 gabu 1 rbl. — lap.
Rīgā fanemot:
Par gabu 2 rbl. — lap.
1/2 gabu 1 rbl. — lap.
1/4 gabu 60 lap.
Ar peefubifichanu
abfēmē:
Par gabu 3 rbl. 60 lap.
1/2 gabu 2 rbl. — lap.
1/4 gabu 1 rbl. — lap.

Mahjas Weefis.

Politifks un literarifks laifrafks.

Redafjija un efpedijija
atrodas Rīgā,
Grišta Blates gradmatu-
un bilfchu-drulatamā un
burta-lecturē pee Petera
bafnijās.
Sludinajumi maffā
8 lap. par weenas flējas
fmatlu rafst rindinu.
Apfellejumi uf Mahjas
Weefis un fludinajumi
fubjami uf fchēbu adrefst:
Bz okcudamio rasoru
Mases, Biances, r. Pura.
(Rahj. W. efped. Rīgā.)

Mahjas Weefis ifnahf weenreis nedēta, trefchdeenās. — Ar fatru numuru ifnahf literarifks peelifums un fatru mehnesi femfopibas peelifums.

Saatschi & Mangouby
 tabakas fabrika.
 Peefejami, ifdewigi un glihti papirofi zigaru maffās!
 „Praktifchnija“ 10 gab. 10 lap.
 „Podarok“ 10 „ 6
 Kolifkoma: Rīgā, Wehweru celā Nr. 1.

Saturs: Dfchreenu monopols Kreewijā. — Peefihmes par
mufhu lauzinectu dīfhwī. — No celšfemes: a) Waldbibas leetas.
b) Baltifjas notikum. c) No jītām Kreewijās pufem. — No Rīgās.
— Grahmātu galbs. — Teeflectu nobafa: 150 rublu deht. — Kug-
neefiba. — No abfēmē. — Walefjas wehfules. — Kwibte. —
Uhturpes (lorģi). — Zirgus flinas. — Telegamas. — Dafchabi rafsti:
Mufhu mahju putni. (Turpinajums.)
Literarifā Peelifumā: Draugi. (Beigas.) — Rafais
nobewejs. — Dreifufa dīfhwē uf Welna falas. — Anekdotes.

Dfchreenu monopols Kreewijā.

No profesora B. F. Brandta.

Nesen Kreewijā ufifchta reforma, furai pamatigi ja-
pahrgrofa mufhu dfchreenu rafchofchanas un pahrdofchanas
lahrtiba. Lihdfchīneja ahjifēs flifema atfifhta par nederigu
un pahrwefhta par kroma monopolu. Reformu nofpreesif
eewēf pamafam. Wifpirms wina, peh 1894. gada 6. jūnijā
Wifaugstafi apfifpirinatā walfs padomes nofehnuma, meh-
ginafchanas deht tifa eewēfa 4 austruwa gubernās: Bermā,
Ufā, Drenburgā un Samarā, fahlot no 1. janwara
1895. gada. Peh 1895. g. 2. majā un 1896. g.
19. februarī ifdotee lufumi reformu ifplatifja: no 1. jūlijā
1896. g.: Kijewas, Podolifjas, Bolnifjas, Poltawas,
Ufhernigomas, Zefaterinoflawas, Kerfonas, Wefarabifjas un
Taurifjas gubernās; no 1. jūlijā 1897. g.: Wifnas,
Graudnas, Kownas, Mifnfas, Mogitewas, Witebfstas un
Smofenfstas gubernās; no 1. janwara 1898. g. Peter-
burgas, Nowgorodas, Plefstawas, Olonezas un Kaefowas
gubernās. Naw jafchawās, fa reformu ar laifu eewēdis
wifā walfi.

Šhi reforma nenahja negalbta. Par monopolu
fahfa runat jau 80. gadu fahfuma. Šhis runas iffehās,
atzerotees senos laikus, tad dfchreenu monopols pafthawēja
daudfmatā Maffawas walfs „jara labata“ weidā. Ka tas
tifs ifdarifks, tam refi fahds tījeja. Par to runajot jif
dafchās labš netizigi paraufstija plejus. Peh 7. gadeem wifā
aplfusa un 90. gadu fahfuma atkal wifš tas pafs at-
lahrtojās.

1) Par Maffawas walfs „jara labata“.
Kroma dfchreenu monopols, fem nofaukuma „jara
labata“, Kreewijā pafthawēja no 16. gadu flimēna pehebjās
pufēs lihdf 17. gadu flimēna beigam. Bija wefela armija
„eerebnu“, kureem bija janem nobolki un japahrfina wifa
dfchreenu rafchofchana un pahrdofchana. Wina fahthawēja
no tā fahftekem labaku galwam, fchenkereem, kefereem un

teefnefcheem, kuruš ufraudfija weetejais fara wadonis.
Wifuftraudfiba peedereja fara fara wadonim jeb Maffawas
zentralai waldbibai. Wifš, tiffas tabaku galwas un fchenkeri,
furi bija neflototi, fa ari festeri un teefnefchi, furi teem
wēda rehlinuš, tifa ifwehleti if weetejeem eedfchwotajeem.
Pirmeem wajadfeja deenet bef algas un wajadfeja buht
„pahrtifufcheem un labēem laudim“. Wini tifa wēsti pee
„ufstizibas fwehresta“ un „krufta butfchofchanas“, fa ruhpiģi
krahš mantu jareem. Par wifam eeneftām naudas fumam
teem bija ja-abild ar wifū sawu mantu; par to bija
atbildigi ari wini wehletaji, no kureem peedfina iftrūhtumu.
Jara fara wadonim bija jaraugās uf to, fa lai labaku
galwas neblehditu un nefagitu fara naudas; tam wajadfeja
dot wineem palihdfibū, ftrēģifus, leelgalabus un teefas fu-
lainus, ja tahdu wajadsetu, aiffahwot labaku interefēs.
Ar tahdu palihdfibū tifa peedfihiti ari frega paradi.

Wlafus „jara labata“ pafthawēja ari nomas labaki.
Kara wadoneem tifa arweem peefobinatš ifdot labafus if-
wehleteem wihreem uf nomu waj uf „ufstizibū“, fa tifa
labak un eeneftat. Gadijās, fa wefelas kolonifjas luhdifa
nodot winām labafus, tafschu ne peknaš deht, bet lai at-
fwabinafos no nomneeku negehlibam un warmahzibam.

1881. g., atzetot nomu, tifa pawehlets ifdot labafus
ifwehleteem wihreem uf „ufstizibū“. Ka fchi „ufstiziba“ tifa
ifleetota, war redset no tam, fa 1879. g. Maffawas va-
triarkš ifteizees, fa labaku galwas un fchenkeri „naw ja-
peelafsch pee krufta butfchofchanas un ufstizibas fwehresta,
tadeht, fa tee nepilda fwehresta.“

Stabatu galwas, krahdami jaram naudu, ifleetoja
wifus lihdfekfus, lai weizinatū fchuhpibu tantā, wifinadamī
laudis uf labateem gan ar „welna fpehlem“, gan ar fee-
weeter. Ar dfchreeneem wini eeradās wifur, fur ween
bija lahda fapulze un faweem kalpeem lita degwihnu if-
nehfat pa apfahrtējam mahjam. Kaut gan lufums atweh-
leja uf paradu dot lita par „griwifitu“, wini dewa par
wefelu rubli un peh 7. tam parafus peedfina leelgalabus
palihgā nemot. Ta laudis tifa eedfihiti leelos paradēs, na-
bahfiba un nelaimē.

Tafschu labaku galwas ween newar apwainot par
laufchu iffuhlfchānu, jo wini tafschu bija pawehlu ifpifbitaji.
Kahdam labaku preefchahwim, kurefch flinofis, fa pagah-
jufchā gadā newarejis ifdot ne pufi no pahrdofchanaī no-
lemtā degwihna daufsuma, tadeht, fa peetruhjis dfehtraju
un laudis eedfihiti breesmīgōs paradēs, tījis atbildēt:
„... tu rafsti fa faglis, laifam griģi fagst; mehš if-
trūhtumu peedfihfem dimfahrtigi.“ Tapat kahdam fara wa-
donim atbildēt: „juhš rafsteet, lai labafus ffehgtu...
mums ir daufš fara wadonim, bet neweens tā nerafsta...
juhš, aif flinkuma un newihfchibas kalpot, rafsteet tahdas
glupibas... wifpirms tafschu jagahda, lai wifš paradi
tifu peedfihiti ar augtu augteem un lai nahfchā gadā
buhtu daufš leelaki eenehmumi.“

Ka redfams, tad fchis dfehreenu monopols bija tifaī
par poftu un nelaimi wifai walfi. Ja jau tift toti wa-
jadfeja dšht pelnu, tad faprotams, newareja buht nelahda
apdomafchanaš par lihdfekfeem fchi mehrla fahneegfchanaī.
Šhini flifemā pareifš tifaī tas nofahrtojums, fa dfehreenu
pahrdofchana ufstijeta ifwehleteem un turigēem wihreem,
kureem wajadfeja kalpot bef algas un kureem nebija ne-
lahdas personifstas interefēs. Bet tā fa fche atkal nahja
tifaī kroma interefēs, tad ari fchis nofahrtojums neto ne-
lihdfēja. Dfehreenu pahrdewejeem, ja tee negribeja fahdet
fawas mantas un brifhwibas, wajadfeja ifleetot wifus lih-
dfekfus, lai ifplatifū fchuhpibu un krahtu jifdauđi nofihmes.

Sinams, fchis leetas fen pagahjufchās, fa fa naw
wehrtš winas pafchafi eewehrot, teoretifiti un praktifiti ap-
fpreefchot kroma monopola flifemu tagadnē. Šchajos laifos
newar ne runa buht par walfs „pelnu“, fa par prinģipu,
pee kura weenigi jaturas, nofahrtojot dfehreenu pahrdof-
chānu. 16. gadu flimēni turpēf pelna bija galwenafais
mehrlis un wifam pahrejām, fa peknaš eeguhfchanaī, eeguh-
fchanas nofahrtofchanaī u. t. t. bija tifaī jifdauđi nofihmes,
jifdauđš tas palihdfēja fahneegt galweno mehrlī. Tagad
pekna ir fa wehfurifš mantojums, no kura newar uf reifš
atteiftees, bet pamafam, ar laifu, pahrmaintot ar jiteem
eenehmumeem. Pate peknaš eeguhfchanas eefahrtofchana
flahw pirmā weetā, tafschu ne fa lihdfekfif preefchā pa-
nahfumu eeguhfchanas walfs finanzem, bet fa lihdfekfif
jitu mehrlū fahneegfchanaī, peemehram mafinat fchuhpibu.
Ka tas teefcham tā, to redfēm turpmatās nodafis.

2) Finantfchu labumi no kroma dfchreenu monopola.

Apfstatidami kroma dfchreenu monopolu fa tahdu dfeh-
reenu pahrdofchanas flifemu, kuras galwenafais mehrlis
mafinat fchuhpibu, waj wifmas padarit dfehreenuš nelai-
tigus, mehš domajām, fa tafaīni Kreewijai fchi flifema
wifpeemehrotaka. Dfehreenu reformai Kreewijā, aif dafchā-
deem jehloneem, wajadfeja nahft, tā fahot, no aug-
fchās uf femi, no pašchās waldbibas, pee tam tai peepalihdf
fahbedriba. Šchi reforma peh 7. sawas buhtibas un ufde-
wūneem weifchahās no Wottendorgas flifemas: kroma
dfchreenu pahrdofchanas monopols pateefiba ir tapate
Wottendorgas flifema, tifaī ar to flarpibu, fa atģinaru
kompanifjas lomu ufneemas pate waldbiba, furai ir fpehš un
lihdfekfi, ifweft sawu flifemu neatfarigi no tam, fa laudis
fura latrā weetā ifģlīhtoti waj neifģlīhtoti un fa dfenas
peh 7. titumibas.

Dfehreenu monopolum bef galwenās fewifchības, fa
wina personifstas interefēs pahrmaintas pret fahbedriflam
interefem, weht ir jitas fewifchības, kuras tihra finantfchu
daba, tadeht monopols ir labafš par jītām pahrdofchanas
flifemam. Tagadeja ahjifēs flifemā degwihns, pirms nolufht
pee patehretajo, eet zaur widutaju rofam, furi wifš nem
fawu dafu peknaš. Degwihna rafchotajš, kureem naw pee-

Dafchadi raksti.

Mufhu mahju putni.

No weterinarahrfia P. Slaidina.
(Turpinajums.)

Pa leelafai dafai wifstas mehdf deht apflehptās wee-
tās, tapeh 7. wajaga wifstas rihtōs, pirms putnu buhra at-
wehfchanas, iffauftit waj winas nedēš un ja nu ifrahdbitos,
fa lahda dehs, tad wina tift ilģi buhri jaefefloga, padobot winaī
wajadfi, jo bariba, lamehr fa ifdehji. Wubtu japeemēna, fa
ja nu latrā jauneetafifstā perekli atrodas padehflis un preefch
lahram trim wifam ifnahftu weens fchahds pereklis, tad
gan reti atgadbifees, fa wifstas mehginatu kaut fur paflep-
fchus deht. Ka jau fchi apjerejuma fahfuma efmu minejis,
lihdf otrajām gadam dehfchanas fpehja aifween peenemas
un peh 7. tam fahf mafinatees. Kreeinas dehejas wifstas,
ja winas teel turetās flitās telpās, dehji wifū gadu, ifnemot
fpalwu mefchanas laifu, turfch eekrifht nowembri un de-
zembri. Te nu nebuhtu japeemirft, fa kurninatās telpās
wifstas nedrihfst turet, jo tad winas fahf wahrgutot un
laulā iflaifstas drihf ween fa-aufstējas.

Perefchanas laifam tuwojotees, apmehram marta meh-
fcha fahfuma, ifmelle wifstas, no kureem griģ olas preefch
perefchanas nemt un tad winas aifchftrū no jītām wiflam,
eewetojot pirmējās atfewifchās telpās. Kahdas deenas
wehlat peh 7. aifchftrūfchanas war fahft krahf olas preefch
perefchanas. Šhis perefchanaī nolemtās olas jaufglabā
patumfchā, faufā, pee mehrenas temperaturas ne wifai
zufā wēetā. Pee tam nu jaeebaumē, fa olas tiftu no-
fahdbitas ar ftrupo galu uf feju un „fpijeno“ (afē) galu
uf augfchu, bet nefad otradi. Tapat ari preefch pere-
fchanas olas nedrihfst buht wejafas par 3 nedefam un ne
jaunafas par 2 nedefam. Wef tam no fwara, fa olas
preefch perefchanas teel nemtas no gadu wejam wiflam,
kuras no tiftat weza gaita teel apauglotas. Newaru at-
fahft weht reif neatgahdbinajifš, fa olas, kuras naw ap-
auglotas, newar tift ifperetas. Perefchanaī nolemtām olām
pret gajimū flatotēes jair zaurfpihdigām un uhdeni eelai-
fām jagrimft dibinā, bet newis japelb pa uhdenš wirfu.
Ka peretajas wejafas wifstas daufš eewehlamafas, jo

winas, pirmahrt daufš meerigali nofehsch un, otrahrt
peh 7. ifperefchanas wadā wairaf zahfus. Kad jau wifstā
apfahchās deht, fahf klufstet, peh 7. noraidifchanas no fawā
weza peretta tūp pat uf jitu wifstū peretta, neflatotees
nemas waj olas eekfchā waj naw, pee tam ja ir-
rahdas, fa fahf fpalwas pa weenai ifkrist un beidšot kluf-
stetaju — wifstū rotās fanemot, atrodām, fa kermēna tem-
peraturu kahpufe, tad redfams, fa tahda wifstā gatawa uf
perefchānu. Par pehdejo apfahfki war jau nu weht itin
weentahrfchā jekā pahrlēzinātees, wajaga tifaī uf pere-
fchānu fadomajufchāī wifstai palift weenu „prowes“ olu; ja
wifstā, wakarā pahrwēsta uf fawu wezo perekli, otrā deenā
peh 7. tam, kad ir nonahfufe un pabarota, aifset atkal uf
fawu perekli, pee tam weht jilwefam tuwojotees kehry un
fahofchās, tad war drofchā palaftees, fa wina perēs.

Jit olu nu war liff wifstai apafschā? Šhis apfahflis
nu atlarajās, pirmahrt no tam, jif pate wifstā leela un
otrahrt, lahda laifā wina uf perefchānu teel liffā; galwe-
nafais ir tas, fa wifam paliftām olām jair apfahfām no
peretajas wifstas: aufstā laifā waretu apmehram 12 olu
liff, flitā turpērim lihdf 18 olu. Perefchanas weeta ir tā
jaerihko, lai peretaja netiftu nedš no weena trauzeta, jo
wifmajafā olu fatrifzinafchana lahrtigai ifperefchanaī laifigā;
bef tam perefchanas weeta nedrihfst buht pahrt mitta, nefš
ari pahrt faufa un nefad zaurwehfchāī naw peelafschams.
Perefchanaī pereklis jaetafifa patumfchās, flaidru gairu
faturofchās telpās, nomafus un pee tam newis uf kaut
lahda pa-augftinajuma waj kofu grihdas, fur wifltu zaur-
wehfchā, bet uf femes.

Perefchanaī janoteel marta beigās waj aprifa fahfuma.
War jau nu gan ari wehlat zahfus perinat, bet pehdeja
gabijumā perefchanaī janoteel wehlfakais maja wīdū.
No otrreifejās — wehlas — perefchanas zahftekem neder-
nemt preefchā audfinafchanaš, bet wini weenigi noder baro-
fchanaī — fufnai. Nereeti atgabas, fa wifstas taffas uf
perefchānu — fahf klufstet — tahdā laifā, kad tam nemas
newar atkaut peret. Tamlifhdigās gabijumōs klufstetajas
wifstas jaefefloga lahda atfewifchā weetā lopā ar gairi,
kuraī naw nefahdas eetaifēs preefchā dehfchanas un jaehbina
ar bagatigi kalfu dafas faturofchu baribu. Sem fchahdeem
apfahftekem wifstas peh 7. fahdam deenam gairi peelafschās
un fahf atkal no jauna deht olas.

Perefchanas laifš pee wiflam welfas 20—24 deenas.

Kas nu fihmejas uf pašchu perefchānu, tad tai janoteel
itin meerigā lahrtā un fem peenahzigas ufraudfibas. No
jeb kaut lahdas palihdfības fneegfchanas pee zahfu
iffchfifchānas jif eefpehjamš ja-atturās. Ir jaflatās flingri
uf to, fa peretaja reif deenā nonahf no peretta, lai pa fcho
laifu, weentahrt olas ifwehbinatos, ufneemtū wajadfiģo
flahbēkfa daufsumu, otrahrt, lai wifstā zaur baribu un
fmitifš iffpirinafchanas eestifpirinatos, peh 7. lam wina atkal
ar jauneem fpehfeem war ufahfti tupefchānu. Pa nofihbu-
fchanas laifu wajadfiģs perekli na olas apfstatit; faplihfu-
fchās un aufstas palifufchās olas no peretta jaiifweeifch,
tapat ari netihwas olas remdenā uhdeni ar fuhjekli (fchwammī)
janomafgā. Kad wifstā jau 7 deenas notupejufe, tad war
fahft pahrlēzinātees, kuras olas bhufchās apauglotas un
kuras ne. Apluhfot olu fanem flarp diwi pierftekem un
flatas pret fauli; patumfchās telpās to war ifdarit olu
pret lampu waj fwezi turot: apauglotās olas, kuras, fa
finam, perefchanaī derigas, ifrahdas tumfchās, turpērim
neapauglotās ir gairfchās, zaur fpihdigas, it fa weht nefen
dehtas. Pehdejas nu jaiifnem un tas war peh 7. tam weht
faimneezibā ifleetot. Efmū redsejis putnōpejus, furi 18.
perefchanas deenā, weht fahf olas pahrmellet fchahda lahrtā:
wifas peretas olas nu teel falafstas 32 zradi peh 7. Reomira
flitā uhdeni un tani paturetas lahdas 5 minūtes; peh 7. olu
luftefchānās nu teel fpreesifš waj olās ir dšhwos auglis.
Tamlifhdigā rihfchānās nu weenā finā atnes labumu, jo
no tam olu ifchāumala paleet trafufata, zaur to iffchfif-
fchānās war notift weeglafi. Bet ne nu iffaturu reifš fchi
„prowe“ weht pee pareifsem ifnahfumeem, jo olas, kuras
atrodas nefpehzigaki zahlfchī, alafsch nemas nefufstas.

Daufš tautā ir pahrlēzinati no tam, fa wifstā pee
perefchanas pate atfhtot olas ifchāumalu, bet tahdas domas
nu ir glufchi aplamas; pee iffchfifchānās pate jaunā dšh-
wibina darbā, pee lam wina ftrahda flundam ilģi, pat
lihdf 24 flundas; — pehdeja gabijumā nu gan pa leelafai
dafai zahlfifš pahrlēfū pahrpuflees, nonifhfi. Pee iffchfif-
fchānās nu, fa jau efmū augfchā aifrahdbifš, nebuhs trauzet,
bet jafstahw labi tahlu no peretta, jo wifneezigatā emai-
fchānās war palift dafchreif bhifstama pee pareifšas iffchfif-
fchānās; peeteel jau, fa leelās ifchāumalas iffweeifch if peretta.
Jaunas peretajas wifstas mehdf, tifflihdf padfied iffchfif-
lufchos zahfus ifchwimot, tublin atfahji perekli un aifset
ar zahftekem, lai gan weht dafchās olas naw iffchfifstas.

teelofa apgrošības kapitāla, tā ka nevar samāksat leelo eeprečfchejo atzīsi, peeprečfchis isdarit aishnehmumus pee kapitālistieem un maškat teem augstus procentus, kuruš galu galā samāksā — patehretajit. Degwihns no raščotaja pahreet leelnoliftawu turetaju rolās, kuri fawulahrt ufura leelu partiju deenastneefu, un ari tee wifš dšihwo uš nahloščā patehretaja rehliua. Weidšot uš ta pašā patehretaja rehliua wehl dšihwo wefela armija krodšneefu, kuri beš faweeem normaleem (lahriejeem) eenehmumeem, kaš eenaš pahrdodot dšehreenu par daudš dahrgalam zenam, neš pašcheem mašā, eeneem wehl aplinkuš pešnu, peelejot degwihnam uhdēni. Beš tam krodšneefam ari atlez pešna no ta, ka taš nepeelej waj nelad glušči pilna mehra.

Ari krons krahš un taupiš, taščhu ne šahbdā weidā. Winam nebušs jaagreščas pee kapitālistieem pežš aishnehmumeem un jamāksā par teem augsti procenti. Kapitālisti pee tam neta nesaudēs, jo tee latrā finā atradiš žitus rūhpnežības faruš, kur isleetot fawuš kapitālus un pee tam daudš leetderigati. Krons no dšehreenu tirdšnežības isfraidiš privatpersonas, istiks ar daudš masafu slaitu eestahšču un kaptotaju un wifa no tam zehlušes pešna nahš walfš kafe. Sinams, tahdejadi riščototees daudš žilweeem teel atnemi daršš un pešna. Beš taš jau naw isbehgoms ne pee lahbdām reformam. Šho „padšhto“ weetā nahš žitās personas un pirmee war islihdšinatees pa žiteem rūhpnežības fareem. Krons kreem cepelnis isfraididams no dšehreenu tirdšnežības wifš „šahchermašcheruš“, kuri wifš un krahpa laudis un krons. Ari no tam krons eenašs fawa pešnas teefa, ka wifš paš rajšos dšehreenu no leelumā lehtati eepirita materiala un ar lehtalam un labakam maščinam. Beš taš ari paš krons nenadarbotos ar rajšoščanu, tad latrā finā, wifš no privatražšotajiem eegušs degwihnu par mehrenām zenam. Tapat idenumi tirdšnežibā, tā peemešram par muzam, pudelem, eelketem u. t. t., ja toš (muzas, pudeles, u. t. t.) eegušt leelumā (en grand), krons nevar buht til wifš leeli tā privatpersonam, kaš wifš eegahdā masumā.

Tahdi ir labumi, lahduš krons beš šahabam eegušs, eeweđot dšehreenu monopolu. Šhee eenehmumi, kuri kopā fanemti, istalka leelas sumas, war tikt isleetoti, waj nu pamafinot ženas dšehreeneem, waj ari paleelinot walfš eenehmumus. Dšehreenu ženu pamafināščana gan naw eetežjama, jo taš til pawairotu patehreščanu un — šahčpoščanu. Leelatais labums, lahduš monopolš waretu atnest wifš walfš buhtu šahčpibās pamatiga isnižina ščana. No šči šahwolla nu apstatišam jauno reformu.

3) Dšehreenu monopola nošime.

Tagadejās dšehreenu reformas buhtiba jeb ešamiba ir ta, ka agratee labaki, kuri peedereja privatpersonam, teel atnemi un winu weetā eewefi krons labaki, kuroš dšehreenu pahrdoščanu, kaš noteel uš krons rehliua un krons par labu, isdara personas, kuras eejel krons un kuras dabun noteiktu algu, neakariģi no pahrdoto dšehreenu daudšuma; pee tam pate pahrdoščana noteel itai „uš isneščanu“, pašas labu ušpās patehreščana slingri noleegta. Wifš apstatišam reformas pahrejoš punktuš, peegrečfšimees 1885. gada isbotam dšehreenu itamam, kaš ušloms tā preečfčteiš dšehreenu monopolam.

Bežš šči lituma dšehreenu šhtirdšnežibā, janoteel. a) istrogejot preečš turpat patehreščanas un pahrdodot preečš isneščanas un b) pahrdodot itai „preečš isneščanas“. Pahrdoščanai istrogeščanas un isneščanas weidā janoteel: pilšehtu traķteroš un peebrauščanas weetas jeb frogoš uš lauteem, alus bodes, uš laiku atwehretās isstahdēs, Kreewijas wihnu pagraboš un dšelfšžeku slajžu bufeiš. Dšehreenu pahrdoščana itai isneščanai noteel: degwihnu bodes, wedru bodes, „Reinwihna“ pagraboš un tahdēs pagraboš, kur isneščanai pahrdod itai Kreewijas wihnuš. Eeščahšču atwehreščana preečš stipru dšehreenu šhtirdšnežības teel atwehleta: pilšehtas domes un ahrpilšehtu nometnēs, uš lauteem, no aprinka dšehreenu komiščas. Behdejai wišpahri teefšās, eeweđrot weetejoš apstahktuš,

nepeelaist pahral daudš eestahšču preečš dšehreenu šhtirdšnežības ahrpilšehtu nometnēs; pee tam dšehreenu pahrdoščana traķteroš un peebrauščanas weetas naw aishleedsama kolonijās, kur atrodas ne masal par 500 eedšhwotaju, un ari ar masafu slaitu eedšhwotaju — wifšs basaroš, tirdšoš, rūhpnežības un fabritu lahbdšās, tāpat pee dšelfšžeku slajžam, peestahktēs un pahrežamās weetas pee leelafam upem, uš pasta žiteem un wišpahri tahdās weetas, kur wairal farodas šweščneeki.

Atwehles, atwehret eestahdēs preečš stipru dšehreenu šhtirdšnežības, neeteel dotas uš noteiktu laiku. Atwehlete eestahšču turetajeem tirdščanās noleedsama un eestahdēs war tikt slehgtas itai pežš teefšs spreeduma. Beš tam dšehreenu eestahdēs war slehgt uš pagastu, lahbdšhu waj nometnu eestahdēs nolehmuma pamata tahdēs gadījumēs, ja tur isplatišufes šahčpiba, waj ari ja masal par 500 eedšhwotaju.

Tahlak litums noleeds pee dšehreenu rūhpnežības peelaist personas, kaš slahw teefu isneščanā un wišpahri nekreemni ušwedas, tāpat pagastu un lahbdšhu waldeš amata wihruš, rakšweščuš, bānižas kalpus u. t. t. Litums nosafa, ka dšehreenu eestahdem jair tihdām un spodrām, ka tanis nedrihst ufureteeš netiklas seeweetes un tikt farihtoti un žeešti aishleegti preečš, wišadas spēles, bešfaunibas un nelahrtibas. Degwihns ari nedrihst tikt došš nepeeaugšcheem un tahdēem, kaš jau peedšehreščees, lai pirzeji nepeedšertos lihds nesamanai. Tad wehl litums noleeds spirta dšehreenuš dot uš paradu, uš „ofneem“, pret šihlam waj kaut lahdeem raščojumeem. Weidšot litums atwehl dšehreenuš pahrdot itai no pulšten 7 rihtā lihds 10 wakarā uš lawteem un lihds pulšten 11 pilšehtās. Dšehreenu pahrdoščana noleegta pa „krusta gahjeenu“ laiku, šwehtdeenās un krons šwehtu deenās lihds šwehtās liturģijas beigam, lahbdšhu un pagastu fabredibam teefšas noleegt dšehreenu pahrdoščanu ari žitās bānižas šwehtu deenās.

Weegli noprotams, ka ščini litumā (14. majā 1885. g.) tā safot jau it tā diģhli eeweđrojama data no ta, kaš tika peenētis tagadejai reformai. Šimejotees uš šho litumu, nelaiķis finansču ministris N. H. Dunge fawā žirkularā no 28. septembra 1885. g. isleizees: „Šči lituma nolukšs, pawifam isnižinat ta weida dšehreenu eestahdēs, kuras atšihstamas par wišlaltigalam, t. i. labotus, kur degwihnu peedahwā turpat patehreščanai, un faruš pee tam wehl nevar dabut nešahdu ehdeenu. Jaunais litums noteiz, ka ar spirta dšehreeneem war tirdšotēs itai tahdēs eestahdēs, kur kopā ar degwihnu pahrdod ari ehdeenuš; tahdi ir — wifadu nosaufumu traķteri un peebrauščanas weetas jeb frogi. Tahdejadi no 1. janwara 1886. g. teel slehgtas wairal nešā 80,000 dšehreenu pahrdotawas, kuras naw wairal nešas, ka neitlikas, šahčpibas un noleedsību perekti.“

Tomehr beidšot irahbdšās, ka uš šho (1885. gada 14. majā isdoto) jauno litumu itās žeribas wifš pahčpibetas un tā ar to nelas naw panahktis, tahči, ka labaku laimā eepaida galwenošis žehlonis — krodšneela peesafšās interešes — palzišs neaishahrtis — neishnižinatš. Seigto 80,000 labaku weetā radās traķteri, kuri tāpat daršojās, tā ka ar pilnu teefību warea fagit: tee pašā wehšči, til žitā kullitē. Wajadsēja pahrgrošbu, woadsēja nowehrti laimā eepaida galwenošis žehloni un dšehreenu monopols šho udeenumu ušnehmeeš, pahreščidams krodšneela personištās interešes par fabredirštām interešem.

Dšehreenu eestahšču galwenošis tihps tagad bušs degwihna bode, kur, tā fagit isafata, pašš krons pahrdos dšehreenuš. Taisniba, teel atstahktas ari wehl privatpahrdotawas — traķteri, peebrauščanas weetas, frogi u. t. t. Beš pirmahrt, ščinišs eestahdēs pahrdos itai krons degwihnu, aishlegetošs trauloš (ar isnehmumeem, par kureem runašim wehlat) un par no krons noteiktām un uš eelketēs šhometām zenam, tā ka wairš nevaršs dšehreenuš wilot. Tahdā weidā degwihna pahrdoščana traķterneekem neatņešs, tā

safot nešahdu peinu un wini bušs peeprečfchi peinu eeguht žitadā želā, par ehdeeneem, kafeju, tehju, alu u. t. t. — Dretahrt tahdu eestahšču atwehreščana apgruhtinata dahčadām foemalitatem; teel latrā finā pagehreta atwehle no atžišes nobolšu pahrwaldneela ar gubernatora peečreščanu un dahčošs gadījumēs pat no finansču ministra. Uš lawteem galwenošis dšehreenu eestahšču tihps bušs degwihna bode, kur degwihnu pahrdos weenigi isneščanai (t. i. newaris dšert turpat dšehreenu pahrdotawā), beš degwihna noprižejam ar sawu pirkumu bušs ja-atšahji pahrdotawā, kaš stipri mafinās šahčpiba. Šahčpiba, šā jau katus nehmus, pa leelakai dahai ir newis apšinigaš gribas dahdšbas, beš islinktas kaislibas dšinefka, jeb bāudijuma lahres rezultats, jeb felas, pret kuru dšinekli žilwešs newar pašlahwet, lai ari apšinatos, ka ar to pats few laite, — waj ari runajot juridistā walodā: žilwešs „isdara peedšerščanas akti“ newis ar eeprečfšēju nodomu, beš „eestahčumā un ušbudinajumā“. Eedams uš krogu, žilwešs domā eedert itai weenu glahčiti, beš tilihdi to „eemetiš“, kaš paleel nepšehyis prettees lahrtinosčanam, kaš eemet glahši pežš glahšes, kamebe peedšerš. Weedri, kuri tur atrodas, ir gatari „ufuret tompaniju“, krodšneela laipniba wajadšības gadījumā dot ari uš tehtu un labaka atmosfera (gaisa), — waj taš tā pawebina, ka žilwešs, kaš uš labaku gahjis ar wišlabaleem nodomeem“, no ta isheet „šaudes Deewa gihmi un lihdsību“. Glušči žitadi ir ar mahjā dšerščanu. Ja žilwešs mahjā dšerdams patehrejšis wifš eegahdoto degwihnu, wehl gribetu ischupot, winam rodas dahčadi šahčehreščit, labaks tahlu, peederigeš pretjošas u. t. t., tā ka galu galā wina wehlesčanās paleel nelipšiditas. Šahčpiba war mafinatees ari aif ta eemefla, ka dšehreenuš pahrdos par weenadām zenam, waj nu pehrt leelumā waj masumā un tahdejadi patehretajeem naw nešahda faimnežišta motiwa (eemefla, žehlona) turet mahjā leelafus krahjumus. Ari taš kriht swarā šahčpibas mafinasčanās finā, ka degwihnu warš eeguht itai par šahdu zenam. Uš paradu dohot pahrdewejam draud diwahrtiģis šods: par lituma pahrfahpščanu, kaš noleeds dot uš paradu un par krons mantas isšahčehreščanu.

Weidšot wehl ja-aishahda, ka weenu no dšehreenu monopola swarigalam pušem ir ta, ka degwihnu pahrdos lihru, beš kaut lahdeem, wefelšbai laltigeem peemafšimeem. Šā sinams, prašta degwihna jastahwā atrodas beš „etilā“ (этильваго) alkohola ari žiti kmišti fawenojumi, no kureem leelata nošime ir „šmageem alsholeem“ — propilam (пропильный), butilam (бутильный) un amilam (амильный). Šhee behdeješ alshoholi ir loti kaitigi, sewiščki nerwu šstemai. Dyjardin Beaumetz, Audige, Rabuteau un žiti pehtneeki peerahdšufšči, ka wišnahwigalāis ir „amilaš“ alshoholi; pežš Rabuteau'a pehtijuma taš daršojas 15 reiš šlirpal par „propilo“ un 30 reiš šlirpal par „etilo“ alshoholi“. Taisni ščis kaitigais „amilaš“ alshoholi atrodas degwihnā, kaš rajšošs no kartupeleem un žuturbešču šlirpā un tāpat no labības, kaš poščlams jem nosaufuma „šhwā eita“.

Weegli saprotams, žil leela nošime preečš tautas wešelības tihra degwihna pahrdoščanai. Pee atžišes ššemas isšihrita degwihna wišpahreja isplatiščana naw pawifam eepšejama. Pee krons monopola war notikt weegli un beš lahdam geuhtibam degwihna isšihreščana un isšlaidreščana sewiščošs spirta tihreščanas sawodēs; tahda tihreščana teel eewefia obligatorišti (peeprečfši). Naw ari to šahčubites par to, ka ar monopolu tikt nowehrti wifš „mahšlšhee peemafšijumi“, šā pipari, tabaks, un pat wišlaltika, ar to krogeri „ušlabo“ ar uhdēni atšahčaidito degwihnu. Pašš par sewi protams, ka šhee labee panahčumi war eestahčes itai tad, ja krons dšehreenu monopola mehrišs bušs, wairal dšihtees pežš wišpahreja labuma, nekš pežš eenehmumeem.

(Turpmat beļģas.)

*) Stat. A. C. Minopa. Kā nospody o imenach u ero shewin. C. II. B. 1887. 17. lap.

Zamlihdšigōšs gadījumōš nu zahlšči jafalafa, jaeleel lahda grošā eelšč spalwam un wista no jauna jausleel atpafal uš olam, kuras wehl naw isščihluschās. Šā la weenā un tai pašā laltā atgadās wairal wistam pewet, tad war wehl neišščihluschās olas palšt weenai no tam, kuras wehl peš uš iperetos zahlus lihds ar pašču mahiti eeweetot uš lahdu laiku lahdas telpās.

Wereti atgadās, ka zahlis pee isščihščanas jau istaiššis žaurumina, beš tahlat wairš nelo nespeži, tad ir wajadšis, apdomigā lahrtā tam palihdset, eetašot ap žaurumina ar masu nasti lahdas plaišas isčaumalā. Tikhdišs zahlis pahrtiš isčaumalu un pahreplešis augla plehwi, no jeb kaut lahda trauzeļa fawets, apstahjās tahlat strahbat, tad žaur gahsa peekuhščanu olbaltuma lahrtā ap augla plehwi teel isšufinata un winam spalwinas pee tās (augla plehweš) peelafš. Zamlihdšigōšs gadījumōš nu ir zahlis ja-atšwabina, beš isčaumalās un apstahščās augla plehweš atšahščana jaisdara koi ruhpiģi, lai zahlitim nebuhtu jazeščs pahral leelas fahpes. — Šhee nu ir weenigeš godijumi, kuroš palihdšības sneegščana pee isščihščanas buhtu peelaščama, beš ari te nebušs peemirģi, ka kout kuram latram taš naw atšajams. Maritā isperinatūs zahlus wišlabafais ir turet telpās un nelaišt laulā. Zamlihdšigi ari zahlī, kuri aprili ispereti, laulā laiščami itai šltās deenās, lai wini peesafliitē waretu isšpirinatees; pee tam jaeewehro, ka pirms 3 deenam naw zahlī netad laulā jalaišč, lai ari buhtu lahds laiks buhdams. No slajjuma un aulstuma zahlī jafargā.

Zahleem drihšt ehšt dot itai pežš pirmojām 24 stundam; agrak ehdinati zahlī šhlot ar neidšeedinajameem faru eelafšimeem. Pirmajā nedetā zahlī jaeħdina ar žeti fawahritām olam, — preečš 15 zahleem peeteel ar weenu olu deenā — kopā ar faherštu, nozeetejušču maifš, pee tam war peeleet šlitu, ušwahritu peenu; otrā nedetā olas naw wairš jabod un war ehdinat ar miģflu, pagatawotu no fawseem milteem un šwešču šlijam, pee tam peemet miģšti iswahritu un smalki salapatu gatu un smalki fagruhtu olu isčaumalās. Preečš zahleem, kuri štraida brijwi pa lauku un dabun lahda želā dahčadus tahrpus, gleemeščus u. t. t. gahās naw wajadšis dot.

No mehrišs wezeem zahleem jau war sahrti nemt preečš baroščanas, pee tam tee ir ja-atščir no

wifšas un jaeleel sewiščki preečš tam eetaštā buhriti. Šā pee baroščanas jarihšojas par to te ščoreiš tuwof neaishahbdšhu. Gribetu itai peemetinat, ka pee kaitere, tā ari pee wistam, kuri preečš baroščanas nolaemti, kaitereščana (ruhnščana) eetežjama. Raščreščana isdarama aishween pawafari un rubeni.

Tih t a r i.

No tih t a r u fugam, to leeluma deht, buhtu minami Amerikas šweħdraineš un melnee Norfolksas tih t a r i. Beš eefam keramees pee weenas waj otras šweščas sugas audšināščanas, bušs wispirms apdomat, ka, ja gribam fagaidit lahduš eenašlumus, tad ari jarihšojas pežš šho žugu prašijumeem, jo weenigi sem šahčdeem apstahkteem mahsu žeribas peepildisees un publiki atmafasees; peemečram ščis paščas angščā minetās tih t a r u fugas pagehri mehreenu klimatu, šltās telpas, labu baribu un kopsčanu un ir koi wahrigas no salnam. Bešči ween peedšhwajam, ka no eewestām jaunām fugam pee pahrmaintimeem dšihwešs apstahkteem, neit ween neatlez nelahda pelna, beš tāš ne-eedšhwijas un pat pawifam isniģšit; tā tad zamlihdšigōšs gadījumōšs eetežjamati turetees pee tāš paščas, jau ar šchejeenes klimatu un žiteem apstahkteem apradušās tih t a r u fugas.

Runajot par telpu leelumu wispirms isafata, ka tam preečš tih t a r eem, šamehrtā ar wistu telpam, jair daudš ehrtalam. Wereti gabas, ka tih t a r i leetaina waj ari pahreleģigi farta laita deht wairal deenas no weetas peeprečfši telpās ween ufuretees, tad saprotama leeta, telpam wajadšigōšs buht til plaiščām, ka tanis tih t a r i war omuligi ufuretees. Pee wistu telpu eefahrtoščanas redšejām, ka tāš sinamu eemeflu deht jaturā peeteelofšči tih t a r s; — taš pats nu ari jaeewehro pee tih t a r u telpam. Šā jau putnlojeem bušs ir labi sinams, tih t a r i ar wistam nelahdi negrib fatikt un aladž miģto plehstees, tapehž, lai no tam iswahritos, nekad newajaga wifšas un tih t a r uš weenās telpās kopā turet.

Preečš tih t a r eem, tāpat ka preečš wistam jaustaiša lahrtinas wehl laltinas; lahrtinas jausit 8 wersčoti augstu un wifšas weenā auglumā, ka ari 11 wersčoti atahktu weena no otras. Beš tam wehl jarangās uš to, ka telpās atrastos peeteelofšs wairums lahrtinu, lai pee falehščanas nebuhtu wifš žeešči kopā jafafpeeščas, aif lahda eemefla izel-

toš slarp tih t a r eem šihdus un ušwareteem dahču labu nakti buhtu jasteel beš lahrtinas. Lai tih t a r uš isfargatu no leelhejdeem jeb parahsteem, kuri, ka mums jau sinams, aladž mehdi eeweeltees putnu telpās, tad jarihšojas tāpat, ka to jau pee wistam ešmu aishahbdšis.

Kaš atrežas uš jau peeaugšču tih t a r u baribu, tad isafata, ka wini labraht wifu lo ehđ. Šā la tih t a r i, šamehrtā ar wistam, pagehri wairal barības, tad ehđināščana weenigi ar graudeem isnahrtu wifš dahrgi un tapehž lihdi eetežjami tih t a r uš ehđinat ar maifšu baribu. Šā labi no derigu maifšjumu preečš tih t a r eem war pagatawat no milteem, wahriteem kartupeleem, šlijam, peemetot pee tam wehl iswahritus burfanus, šhpolus, beetes, peteršihšus, nahrtas waj dieltenās peenenes, ofolu šibles, kanepu un linšečlas u. t. t. Wifš eetežjami un tih t a r uš ufureščana isnehšt ari daudš lehtal, tad wineem atšaju ufureteeš uš mahju tuwumā efoščām ganibam un plawam, jo pa tam ganidamees tih t a r i pašči few samelle peeteelofšā wairumā gahredu baribu, šā: gleemeščus, wabulites, dahčadus tahrpus, feenahščus, šhudru olas, ofola šibles, peles un wehl daudš žitu barības weelu. Ša nu ari tih t a r i wifu augošču deenu uš ganibam un plawam titu turet, tad tomehr wini ir wismasafais weenrejš deenā, wišlabafais rihtōšs, pirms laulā laiščanas, japabaro.

Kā redšejām, wifšas teel audšinatas titlab olu deht, šā ari preečš gahās; kaš nu šimejas uš tih t a r eem, tad war eenešgatu ir iswahdisees, ka taš Kreewijā ari pa leelakai dahai pawafahštis, tih t a r uš turet weenigi preečš gahās, wifšs lahduš mehneščus pirms pahrdoščanas labi ušbarojot. — Apluhšojam tahlat ka tih t a r i wišlabat nobarojami.

Statotees pežš baroščanas wifšes (metodeš) putni ir pirmahrt isfata waj isgata laltā nobarojami un, otrahrt pate nobaroščana ismafā lehtal waj dahrgal, — saprotama leeta, katrs ženišees šā drihšal un lehtatā želā waretu nobarot. Pežš pawšhāmā praktika putnloģja Želagina mehginajumeem tih t a r uš war 3—4 nedēlu ilgā laitā it trefnus nobarot, wifšs ehđinot ščetrās reijas deenā ar no šweešču, meešču waj tukurušas (maifša, Turku šweešču) milteem pagatawotem šikeneem. No weenas mahrijams milte isnahč apwečram lihds lahdu 100 šikenu, masa rolas pirlšina rešnumā. Baroščana ar šikeneem noteel tā safot ušpreečšanas želā, šikenus, žil dšiti eepšejjams, rihtlē ee-

Veetihmes par muhsu lauzineeku dšihwi.

Gan reti lahdē jautajums pehdejā laikā eguwis til dšihwu, plašā un wišpāreju eewehribu un til beechi pahrunats, tā laustrahdneeku truhlums. Šahbdai dšihwai interesei šawi dibināti cemešti. Gan priwatās sarunās, gan beedribu sapulēs, gan laustrahdneeku flejās arween beechāki atstān šehlošānās par darba spehtu dabrgumu un par wīnu truhlumu. Keeta eet šihri štematiski uš preechā. Wišpīrms šahbdas subdšehānās atstāneja no leepilsehtu un ruhpneezistu eestahschu jentru turwālā aplaimē atrodoschamees nowadeem. Labatos darba spehtus peewilla ruhpneezības eestahsches. Attahlatōs wideenas un maleenas apgabalōs no scheem faunumeem wehl nebija ne jaušmas: darba spehta bija papilnam un tas bija lehts un paklawiģs. Pamašam šahba lihdsiģas šehlošānās atstānet ari no attahlateem apgabaleem; no wideenas un maleenas nowadeem wišpīrms par strahdneeku dabrgumu, t. i. par algu žehšānos un pehž tam par strahdneeku truhlumu. Pehdejā laikā, tā jau minēts, peeminētee nelahgumi palikušā Baltijas guberņās gandrih wišpāreju un šehlošānās atstān no malu malam. Nebuhs wehl fewišchi jaušwer, ka darba spehtu dabrgums un pat wīnu galejš truhlums fewišchi šahpīgi šahjhtams muhsu laukšaimneeteem, ihpāchi majāšās šaimneezības, tureem jau tā tā tagad japabrēsch grubta šaimneezīša trihse, grubts pahrejas laimēts. Dauds un dāschadi jau šahis jautajums pahrunats ari prešē (laustrahdneeku) neween Latweechu, bet ari Kreewu un Bahju laustrahdneeku. Išfahjās wišādās domās par laustrahdneeku truhluma žehloneem un selam, par lihdsjkeem, tā to nowehst. Neweens bešparteiģis apipreedešs newarēs nu gan noleeģt, ka leelai datai no scheem raksteem un prahtojumeem war pahremēst weenpušbu un pa datai ari pawiršchību, ka gandrih šahtris šaheretāšs žentees eestahdrot toš ušstahs par weenigi parešeeem, turees tam wīna šahbedrihšahis šahwollis, wīna teeschās šahšihwes interese dšihjusch un, tā šahot, špeestlin ušpeedusch. Rā jau teiktis, naw ari šah raksteena noluhšs, peegreestees mineteem jautajumeem turwālā un pahrunat toš wīšs šahlumōs. Šahoreis grihu tilai ašrahbit pahra wilzeendōs uš weenu, pehž manām domam toti šwahrigu gabjeju jautajuma datu, šah lihdsi šahim, žil šinu, toti maš ašrahtra un pahrunata. Šš domaju jautajumu: Žil dāudš un lahdeem lihdsjkeem teel gabdāš par laustrahdneeku šahtras pahrešchānu garigās atšihšības un šihmidās šahā? Pehgreeschotees šahim jautajumam wišpīrms newar atšahst newištahditu uš wīna leelo šwaru un nošihmi. Pehrešchibam (kontraštam) laukšaimneeku un gabjeju šahšihmē ihelotees arween beechāki atstān jauzeeni un šehlošānās par gabjeju rupjību, šihlumu, pahlaibību, newištahdību, nodoschānos šahpīhāi, newištahbi un wišadeem žiteem faunumeem. Lai nu gan uškrautee pahremetumi dāudšreš pahral pahrpīhleri un tumschātās trahšās ištahloti, nelā tee pahrešābi ir, tomehr newar tekt, ka tee buhtu gluhši newištahbi. Toti beechi ir šihri dibinātōs cemeštis šehlošānos par gabjeju rupjām pahrešchām, kuhribu, šahpīhību, tūschām un nepeepšahjģam šarunam un tahdeem pat bāudās preechāmeteem.

Ja nu wajajam pehž šahbdas dšihwes šehlibas un praštības un šihlu ihpāschību pawairošchānās žehloneem, tad tee nebūht naw jamelē deesin tur aš trihšewineem šahneem, nedš ari weenigi ših „šihweku šahmatātā dabā“, tā to beechi mehdi apgalwot. Pehž manām domam, tā galwenos žehlonus waretu minēt: Laustrahdneeku wišpahrejas ihģlihtības truhlumu.

Kas atteežas uš wišpāreju ihģlihtības truhlumu, tad ari šeh muhsu aģim parahbdas tahda pat druhma un behdīga aina. No pahrešās gara un prahta ihģlihtības pe muhsu gabjejeem newar buht ne runa, atšahot dāschus retus ihnehmumus. No labateem, žehlateem ženteeem, no pahrajašchā gara bāudijuma, to ihģlihtolam žilwekam dob grahmatu un laustrahdneeku laušchāna, lopejas šarunās par šumjot. Tā ka no par dāudš šraujās barošchānās ar šihneem barojamāšs putns waretu drihš ween šahšim, tad wīnch pamaštinam pe tam japeerabina, šahlumā uš reiš par dāudš nedobot; pe barošchānās waretu apmehram šahbdā rihšotees: pirmā deenā dob tilai 10 šihneus uš reiš, beš tam pametot graudus; otrā deenā labdus 12, trešchā deenā 13; peektā deenā jau labdus 15 šihneus uš reiš un tā jo projam, ar šahru deenu šihneus šahitli pamaštinam pawairojot, lihdsi kamehr barojamam tihšarām war dot lihdsi labdu 30 šihneus uš reiš. Pīrms došchānās ihšahltete šihni ir nolrehjotā (nosmelā) peenā ja-apmehrže un pehž šahrešchās paharošchānās tihšars japadštra ar peenu. Šā peedšihwōjumi rahda, tad šahbdā barojot tihšari 2—3 nedēļu ihģā laikā peeteekofchi nobarojas; beš tam wehl buhtu japeemetina, ka tamlihds ihģi barojot noderigāti putnus eestahdit.

Alsch mehds nu ari putnus barot wīnus nemoš neapzeitinajot un dōdot wīneem wišlabāgo barību, tā: graudus, gatu, waiš u. t. i. Tamlihdsiģa barošchāna nu pīrmtahri wellas ihģt un, otkahrt dāudš wairat ihšahfā, tā ka pawišam maš pelnās atleģ; pee jauceem putneem pehdejāšs barošchānās weids it nebūht naw peelašchāms. Ja nu negribetu ušpeeschānās žēlā putnus barot, tad eestahzamaš jau nu ir doti putneem žil tee war apēhst labu barojošchū barību un wīnus eestahdit fewišchi preechā tam pagatawotōs buhrīschōs; šahurā, potumšchā buhrīti eestahditāšs putns jau ihšahā laikā nobarojams. — Putnu buhrītis war tikt dāschādā weidā pagatawotōs; galwenalāis ir, ka putna ihšahenijumus war šahtrā laikā ihnešt, pee šahm barojamo putnu nemoš naw wajadšģs ihnešt ih buhrīschā. Pehž šahelaina aprahša, buhrītis preechā barojameem putneem, war buht šahbdā šahtrā pagatawotōs: watrahās šahtrās eedalitām buhrim eetaiša fewišchi preechā šahtra eedālijuma wāhlu, turees pahrešot war šahtrā eedālijumā eelāiš par weenam barojamam putnam; pahša buhrīschā dibenam wajaga buht ihšahlamam, tā ka šahru deenu to waretu ihšahit un nobehrt ar šahitim waj šahgu šahidam; eedālijumu grihu pahrešā dāšā šahleel no pahrešānām drahtim šahdā šahtrā, lai ihšahenijumi par šahm žauri birtu uš pahša buhrīschā ihšahlamā dibena. Šahtra eedālijuma preechāje šahtrā jaetaiša peeteekofchi leels žaurums, pa šahru putns war it ihwābadi šahlu ihšahit un pret šahru žaurumu peekar barības

dāschādām šahšihwes parahbdām un jautajumeem, no wīna ta muhsu gabjeju aprindās naw ne wehšis. Un wehl wairat, ne tilai gabjeju aprindās, bet ari pee žitām muhsu šahbedribās šahširam ihšahs ihģlihtības un dšinas pehž žehlahās gara darbihās truhlums weetam parahbdas til ašās un atbaidoschās trahšās, ka par to pahrešchām janodur galwa un janofarst. Te tilai preechāmešchū ihšah, ka šahis žitu šahširu ihģlihtības truhlums ari šahru šahrt peepalihōs ušturet laustrahdneeku šehm gara šahwollis.

Mehs newištahst buht newištahni un uškraut wīnu wāinu par strahdneeku šahširas šehm ihģlihtības šahwollis un žehlahu mehru truhlumu weenigi tilai wīneem pahreem, tā to toti beechi mehds darit. Kur lai šehē laudis ari smeltu šeh ihģlihtību un žehšānos uš preechā? Štolā štolotāšs pat pee wīnu labatās gribas un pahrešchānās newar pahreht ihšahā štolās laikā peesawinat behrneem šahrt žil newištahpaleamafus pamatus wīnu nahšahmā ihģlihtibāi. Šemās un rupjās parahšās, to tee ih māhjas štolā lihdsi atneuschī, šihri šahwē štolotāja darbu. Šš štolās ihšahjotees gabjeju žilwekam atkal jagreeschās atpahal wežās apšahšhōs, tur to šahnem tā pate parahšā ihdeeniščhībāi ar wīseem grehtumeem, šehlibu un weenmulību. Dšihwē tam wairis naw ihšahwibās, tur štolā eegubhās šnahšchānās pahrešchānāt un par šahm eenterešetees. Wīna apšahrine ir druhma, peleta, wīna beedri — lihdsigabjeji tahdi pat newištahtoti, ženteeu un mehrtā tūschī, tā wīnch patš. Šahmnees nu ari lahdē šwahis un darbs, nu . . .

Šwehtdeenas, weenigāšās deenas, turees gabjeja žilweks leelā wāš mahatā mehrtā ir patš par šahru šahru šahwollis, wīnch waretu dāudš maš domāt par šahra garigā žilweka aptošchānu, bet ja wajajam tur un tā, tad atkal pahleekam atšihbi parahdā. Šewišchi uš šahneem now weetas tur leetderigi pawadit brihwō šahru un šoh derigu mahžtees, ihneem warbuht priwatū šahšim ar wairat ihģlihtoteem žilwekem. Beedribu dāschadee ihšihšohjumi deesgan reti un ari tee pahrešā retee dob deesgan maš ihšahwibās pahrešchānāt garigo rešes aploku. Šeklas, dāudšreš wahji ihšahditās šohu šahšinas, dejas wāhari dāschdāschādās wahjāģģās — ja atšihst wahji gara ihģlihtību wehžinatāšli lihdsjkei. Pehdejā laikā nu gan parahbdas šahru un tur ari pa jautajumu wāharām, bet ari pee teem, pa leelāšāi datai wehl atleekt dāudš šoh wehletees. (Turpmāš beigās.)

No eekschjemes.

a) Waldības leetas.

Par Wišemes gubernas žetumu gabdneezības komitejas direktoru, tā „Wiš. Gub. An.“ šino, Wišaugšahst apšihprināt „Ženīša“ wagonu šahtrās direktors Krūģers.

Rīgās-Oriās dšehšjeha materialu pahrawaldes darbweidis, Eneņis Keelaufs, Wišaugšahst eželts šehsoniga godpīšona šahtrā.

Rīgās juhmalās biušchāis pīrģimeštars šon Kieters eželts tā šehatā pōdšahšahneeta ihšahā un lihdsi ar to par Wāršchānās šahā apgabala intendanturas wežālo galdā preechāneeku, peestahot to armijas šahwalerjai. (W. B.)

Žumprawas (Rīgās aprihkt) pagāšā štolotāšs Peters Olte apšahwot ar Aleksandra lentā pee kruhtim nehšahjumu šuhdrā medatu ar wīšrahstū: „par ušihšihbu“.

Walmeeras aprihktā 1. eejirhna šehneeku leetu komišars, gubernas šehretars Šohohewiģis, un tā pahša aprihktā 2. eejirhna komišars, gubernas šehretars Šataješs pahreģelti weens otra weeta.

Apšahwoti ar Annas lentā pee kruhtim nehšahjumu medatu ar ušrahstū par „ušihšihbu“ šehschī šuršemes žetumu ušrahgi: Šeepāšs — Andrejs Šohschewstis un Šohšahšas Šahšchūšs; Ašpūes — Peters Šuhšs, Brehģis Šahnišch un Šristaps Šahmidis un Šlusšes — Adams Šlimans. (W. B.)

traujinu, kurech eedālitis diwās dāšās: weenā eeber graudus waj žitu šahdu barību un otrā eesē šehram.

Lai nu gan šahbdāšādi barojot putni deesgan drihšā laikā nobarojami, tad tomehr ja-atšihšās, ka barošchānās metode mums jau pahšhāmā ušpeeschānās žēlā šehin šahā ir nepahršehjama. — Pīrms šehm metodei eeteju par to wīšlahāto, turotees pee putnīšohja šehlagina pamahžibām, grihu ihšumā ašrahbit uš dāschēem apšahškeem, turee šehm metodei ihšehotot nepeeschānām jāweehro.

1) Pīrms ušahštās barošchānās, barošchānai nolemtee putni, kamehr tee wehl naw eestahdit, jahahš šahbdās deenas eepreechā žaur labaku ehdināschānu preechā tam šahatawot; turpretim tihšihdsi putnus, beš žēl šahrt šahbdās eepreechāšas šahatawošchānās, eesthoga un šahrt ar ušpeeschānu barot, tad wehl šraujās barības pahreemāšs, wīni beechi ween šahšim ar eechāam.

2) Šahšimšchānās godijumōs putni beš šahrešchānās jahšahšch ih buhra.

3) Preechā barošchānās wajaga nemi weenigi wešelus putnus.

4) Šahžarģis no šahšahbuschās barības pahreegschānās, beš jaharo weenigi ar šwahgu, nule, tā šahatawotōs barību un šihģri šarahģās tihšah uš barības šrahku, tā ari uš pahču buhru tihribu.

5) Barojamam putnam japāšneedš pah brihšchām šwirģšahina šmiltis, jo žitadi gremošchānās šehja šahrt mahšahnees.

6) No jauna barība dōdama ne agrat, kamehr guša (mahga) no pīrmejās ihšahšohjūšes.

Šihšaru mahštees labprahrt mihšo deht pahšehptās weetas un ja neteel gabdāš par peenahģģu perektu eetaišchānu, tad olas teel ihnehtatās uš ehlu augšchām pa pahpahreem šehnā waj šahmōs, beš tam kuhšis pa šehm, redeem un žitās pahšehptās weetas, šahbdāšāi dāudš olu ašseet bejā pahšihšot, šehmā ihšahšot žēl waj tās teel apschšās no šahurām, pelem un šahkem. Tā ka tihšari, tā ari žiti mahju putni, ir wīšah atminģi un ušmeslēs aššahweenam to pahču weetu, tur ihšehjuschī pīrmo olu, tad jaruhpejas pee šahru par perektu eestahrtoschānu. Perekti jāetaiša nomatās weetas, lai deheja netiktu šrahžeta. (Turpmāš beigās.)

Nolehmums par birschu māšeru grahmatu ušglabāschānu. Šināschū ministris šihā wāšššahpōdomei preechā tirdšneezības šihumu 643. pantu šahbdāšāi pahpildinat, ka birschu māšeru grahmatas ušglabājamās 25 gabdi ihģi, šahitot no tā gada beigām, šah tās ihšahotās. Grahmatas ušglabājamās šah noluhšā, lai no šahm wajadšģās gabdijeendōs waretu dabūt wajadšģās šinahs. Wāšššahpōdome preechāšihumu peenehma. Šehm nolehmumu Wīna Maještate šehšars šehā gada 2. mahtrā apšihprināja. (W. B.)

b) Baltijas notikumi.

Par Wišemes šehmē nodokļu pahreģošchānu pehž šahda no Wišemes mušchneeku landtāga nospreesta projekta, šinājam jau 15. numurā. Lai gan naw domājams, ka projekts tihš ewešts dšihwē, jo pehž Peterburgās galwenāšo Kreewu laustrahdneeku šinām, pehrnubēn no mums šinotā šehstēs eeweschāna Baltijas guberņās, ejet wehl arween Waldības eestahdēs uš deenas šahrtības, tad tomehr pahrešchām šeh par šeh landtāga projektū pehž „Pamukli Bchtrihk“ šehschās šihlāšas šinahs: šahpība šahp šahšahšās, šwahtes un mušchū šehm nodokļu mahšchānās šinah — teel atģeta. Nodokļus un šahšahšās ušleekt wīšah šehmē weenihšhģi pehž šehmē wehrtības, turee aprehhina pehž šehmē žaurmehra eenehmumeem, ja šehm leeto tā, ka eerasis. Pee nodokļu mahšchānās jāpeedalās ari šehm mušchām un šehm šehneeku mahšchām. Nodokļus nem no wīšās leetojamās šehmē, tā no aramās šehmē, dahseem, pahwām, ganibām un mešchēm. Tā ka nu wīšah šehm šehmē nedob, protams, weenādus eenehmumus, tad šehā šinah wīnu eedala wairat šahtrās un no eeneģatās šehmē grih nemi ari leelātus nodokļus. Ja eewehro fewišchi tās, ka šehmē nodokļus grih pehž jāunā projekta ušlitt ari šahtrā m un a m a t n e z i b ā s e h t a m, ihnemot laukšaimneezības, deģwihna un alus bruhšchū, šahgetawās, turees ihšahdā wīšwahral pahša ihpāschneka šohus un mahšas dšihwāwās. (Šahbdā ihnehmumi pehž „Pamuk. Bchtr.“ domam nahš gandrihš weenigi tilai mušchneeseem par labu.) Tās patš šahams ari par dahra šehm, turee pehž projekta wehrteta weenadi ar aramo šehm. — Lai gan šahis projekts wīšah šinah pahrešahšas nāstu un nodokļu ušlittchānās šinah, nelā lihdsi šehneje dāhšeru u. t. t. šahtrā, tad tomehr toti dāudš šeh atšahsees no šehm pahrešās nowehrteschānās un eedālijchānās augšchā minētās šahtrās. Pehž projekta šehis leetas wāhība un pahraudšība šihru nodotās fewišchāi gubernas šehmē nodokļu komiģšāi (рубернское присутствие по земельным повинностям). Šehin komiģšā buhtschot par preechāšehdetāju gubernators un par ložehkeem ihšehšehšāis landrats, mušchneezības preechāneeks, šahmerāwaldes un domenu pahrawalneeks, gubernas šehneeku leetu komiģšās pahšahwīgāis ložehkis, mešchū šahdšchānās pahšahwīgāis ložehkis, diwi no landtāga ihwehleti deputati, Wišemes mušchneeku tihdibēedribās preechāšahwīs un no gubernatora eželts komiģšās darbweidis. — Tā tad 5 ložehki no waldības un 5 no mušchneeku pušes. Tad nahš, pehž projekta, gubernas šahšchānās (wehrteschānās) komiģšā, turee par preechāšehdetāju ihšehšehšāis landrats. Šehis komiģšās ložehki ir 4 aprihktā šahšchānās komiģšū preechāšahwiji (aprihktā deputati), šahmerāwaldes un domenu waldes preechāšahwīs un weens no šehneeku leetu komiģšāreem, t. i. 3 waldības un 4 mušchneezības ložehki. (Par darbweidi komiģšā buhtu landrats.) Šehm wehrteschānās leetā šehi komiģšā šehletu galwenālo tomas tā darbu ihšahditāja un tā pahraudšitāja. — Šah atteežas uš aprihktā komiģšām, tad taniš buhtu par preechāšehdetāju weens no aprihktā deputateem. Šā ložehki buhtu draudšes preechāneeks, no draudšes komwenta ihwehlets šehmōpūs un pagāšā wežalāis. Par darbweidi teel eewehlets draudšes preechāneeks. Beš tam šahtrā draudšē projekti dibinat wehl fewišchū komiģšū preechā kulturšehmē eenehmumu nowehrteschānās, turee šahšahw no draudšes preechāneeta, tā komiģšās preechāneeta un šehschēem ložehkeem: weens no weetejeem šehm ihpāschneeteem, pagāšā wežalāis un komiģšars — šahšehšāis, turee eesē gubernas komiģšā.

No Žehwaines draudšes. Muhsu lihdsi šehnejeis ahršis Dr. Lenja ihģ pahureis no draudšes preechāšahwjeem ari uš preechānu draudšes ahršā amatā. Beš tā, šoh ahršis dabuja no draudšes, šahtrā pahšients wehl mahšaja pa diwdešmit šahpētām par rezepti un par ihšahwumeem pee šihneemeem ari pa rublim no šuhndās, wīšmah no pīrmašām. Nehšams, nebija ari lihdsi šahim nehahda weeglā leeta nahabšģam žilwekam aššineegt ahršā pahšihšību, fewišchi šahdā atgādhjuma, ja ahršis jāweid wehstis aštonās, dewiņas — un tad, šinahs, jahšahitā: rublis, rublis, rublis. . . Bet šoh lai tagad šahā? Ahršā alga preechāšahwiji šahpūģē pah-augšhmatā. Par rezepti diwdešmit šahpētū weeta turpmāš jahmahšā tihšdešmit, pah-ašhātati ari noteikumi par ahršā ihšrahwumeem pee šihneemeem. Ja naw pehju, šehchū rublu šahatā, tad . . . žēt . . . Ja jau nu algu wajadšehja pah-augšhmat, šahpūģē tad nelāiš „uš galwām“, lai wešleee pahšihšetu wahrgājeem wīnu nelaimēs? Šehat, Žehwaines draudšē uššahras šahdš žitš brihwi pahrešehšchās ahršis, kurech pahāšpo šahtrām gandrihš par šahdu pahču atšihšību, šahdu uš preechānu dabūs mahšju draudšes ahršis — un, jahšah, ari dšihwō. Žehās jautajums: šahdš ihšti mums ir labums, ka mums šahws draudšes ahršis?! — Dšehdam, ka žitū humanā garā žehschās paharit ahršā pahšihšību nehpehneekem un wahrgūkeem ihšehnas jo pee-ehamaku, — mehš, mehš otrābi! Šahtrā ihšchātošāš, šahdu subjektu muhsu draudšē nebūht naw truhlums, šahwāi nahdās šehē, drošči ween nu „peehšihēs“ šahrt šahdu gabalu, jo — hm! — teem pahrešchāni labi šahit.

Šehmeru šehrawoti. 1898. gada šehsonā tihš atšahstā 20. mahtrā un turpināšees lihdsi 1. šehptembrim. Šehin gādā, ka „R. B.“ šinah, šehrti šohi šahis, muhsu juhmalās dšehdināschānās weetas pahrahboschānās šinah. Šahariti dāschī jāuni uhdens nošūšahšchānās un drahnāchā darbi, pahtrā eetaišā jāuna gatwa un pahrs wišpahri tihģis ušpōšis. Šehmeru šehrawotu administrāģģija šehpūse ari šohus, lai tihšah wāšarahs dšihwollu, tā ari pahrtiģās lihdsjkeku ženas, nerunāģot par wannu un ahršū mahju, buhtu pehž eepēhjas jo mehrenas. Preechā wāšarahs eemihneeteem un šihneekem pahtrā šahru deenu šehlēš mušhā, „šahšahš“ tihš ihšihoti šohžerti, šahtra ihšahdes un dejas wāhari. Diliščhāns šahru deenu gabdās par šahšim ar

jubemalu preešč teem, kuri wehlaš juhrā peldetees. Ke-
meru sebravoti noberigi it ihpachi tabdeem, las flimo ar
reimatišnu, dachadām abdas flimibam, fliflifu u. t. t.

Sloka 12. aprīli, tā mums sino, eeweda jauno
mahjitaju S. Roseneetu, tursch nu tur flahjas nelaifa
draudšes gana, dsejneeta Ed. Seibota weeta. Kaut winsch
nu ari pateeš strahdratu zeen. nelaifa gara.

Widjemes biškopju beedribai „Draivneekš“ sem-
kopibas ministris attahwis Kempu pagasta (Riģas apr.)
eerihlot nodatu.

Jaun-veebalgas draudšes lozekli no krusas ne-
gaifa zeetuschem Weetalweeschem par labu sametuschai padri
par 220 pudreem labibas un 50 rublus nauda. Uf scho
teizamo darbu draudsi usmudinajis tas mahjitajs S. Dso-
linsch, tursch, zit mums sinams, preeflaitams pee freinatateem
un ampatisflakeem ew. lut. mahjitajeem Widjeme. Ja-
wehlaš tika, kaut winsch sawa darbiba nepagurtu. ta tas
deemischeel parasti mehds buht.

Maf-Salajes draudšes mahjitajs Gottholds Kuglers
11. aprīli preepeshi nomiris Malupe, tur tas zeemojees.
Relaifis dšimis 1852. gada 2. nowembri Smiltene un
1878. gada 1. dejemeri tizis eewests par mahjitaju Maf-
Salaje, ta sawa tehwa pezhnabjes.

No Patkules. Mufhu pagastis preeflaitams pee
tahdeem, kuras korespondenti mehds nosaukt par „mafajeeem“,
jo tam tilai op 40 saimneeku jeb mahju. Mahjas gan-
dris wiseem eepirtas par dšimtu, isnemot 4, kuras neligi
atpalaš tifa zetas uf muischas semes un tadeht peeder pee
ta faultam „muischas“ jeb „rentes“ mahjam. Dšimtas
mahjas, lai gan eepirtas, tomehr toti maf wehl ismafatas.
Neween „rentes“, bet ari „dšimtajeeem“ saimneekem deefgan
grubti apmeerinat wifas wajadstjos isdewumus, jo tagadejee
„grubtee laiki“ ari mums sahpiji sajuhtami. Lai nu wa-
retu sawu pajahwibu daudš mas nobroschinat, tad daubš
saimneeki fahb peegreest ari loptopibai wairat wehribas,
kamehr lihdi schim gandrish waj weenigi graudlopyiba ween
atrada mufhu semlopyu azis schelastibu. Des tam ari
dajschs fahb ruhpetees, lai ari graudlopyiba daudš mas atbalstites
uf razioneela (sinatistia) pamata, bet schai sinā panahkumi
wehl toti mafi, tam par eemestu ir tas, ta mufhu apwidu
naw neweena laufaimneela ar augstaku spezielu igflitibu,
nedš ari labdas daudš mas preeflahimigas saimneezibas,
tura jiteem deretu par paraugu, un ari laufaimneezibas
raksti teel famehra toti mas lafiti. Wišpohri mufhu sem-
lopyi siingri, pat spibigi un stubrgalwigi turas pee wifam
wezam „buhšchanam“ un latru domu, tura mehgina pee-
zahbit, ta wajahtetu eet laifa garam lihdi un scho to
pahgrosit pehz sinatnes pahgrehumeem atraida ar isfitefumu.
ta „tehwi tehwi“ ešot beš schahdam „eeritem“ isfitefusi
un mafes pahdušchi ta ari nu isfitefot, lai tilai tee
„grubtee laiki“ paejot, bet tas, luhf, ir tas ahtis, ta pašchi
no fewis tee „grubtee laiki“ nelad nepaees, nedš ari ir
labda wara, las tos waretu isnižinat, tamdeht ar augšejo
apmeerinashanos semlopyi pašchi fewi peewit un apmahna,
jo tilai ar pašchu spehteem un uf sinatnu pamateem nobi-
binatam saimneezibam buhs eephejams pahspeht „grubtos
laifus“. Regribu, sinams, teit, ta newajadsetu apdomigi
un kritiski isfiteetes pret wiseem jaunajeeem pahgrosijumu
eestumeem, jo kritika wifur nepezeefschama un alla pee-
teifschana schim waj tam ir laifiga un pelama, tomehr
mufhu semlopyu leelata data — ta jau mineju, par wari
turas pee wezajeem eestateem un jaunos nonizina, beš ta
kritiski apzeretu waj tee derigi waj nederigi.

Kas atteejas uf mufhu pagasta igflitibas flahwofli,
tad tur nu gan daudš mas war apmeerinatees, jo lai nu
gan wehl lihdi schim nelas leels naw sašneegis, tomehr
tagad manama wišpahriga zenschanas pehz igflitibas un
ta ir preeziga parahdiba, turat netruhs panahkumu. Ra
kreetnis pabalstis igflitibas weizinaschanai buhs weeteja
brihwiblotela, tura jau attahba ar atfautam grammatam,
lai gan to famehra wehl toti maf. Schimbrišcham bib-
lietela atrodas Patkules Poterds, pee Dsolina lga. —
Sinams, netruhs ari tahdu mahju, tur beš „pahrtaru“
waj „dsejnu“ grammatas, welte mellest tahdu zitu raksta
galinu, isnemot tahdu nebuht kalendaru waj tahdu
Dufcha papus „spehreenu“, tursch wehl, ta nemir-
stams paraugs, ušglabajees no scha tehwa genialas litera-
turas seedu laifeem. — Laifkaftu lihdi schim peenahf ap
25 eksemplaru, las gan isleelas puslihdi peeteefochi, par
40 saimneekem, tomehr tad eewebro, ta dachš abone pa
2—3 laifkaftem, tad schis flaitis paleel maf. Lai zeen.
lastaji redsetu to sche lafa un tahda lastaju garšcha, tad
peewedifschu laifkaftu farakftu mufhu pagasta par 2 gadeem.

Kašja	Mahjas Weešs	W. W. Wehm.	Austrumu	„Kofli“	„Semtopi“	„Naiment“	„Balt. Weešneekš“
1895. g.	2	—	2	5	—	—	—
1898. g.	13	7	2	1	1	1	—

No scheem flaitteem redšams, ta schejeenes lastaji ari
pašchi fahb domot un tabdejadi nahf pee pahrelezibas, kuri
laifkafti ir tee, las nefahdu publimu un nepatifschanu ne-
baididamees, zenschas tautu wilki pee attihšibas un dšibra-
jeem sinatnu awoteem, un kuri tee, las puhlas tilai sawa
un sawu „denkenu“ labā, leela pašchi fewi par dšchwihreem
u. t. t. un tautu boro ar sehnalam, turas, sinams, jaur
to nepaleef wehrtigalas, tad tas lepni nosauz par „Lodo-
ligam“, jo sehualas paleef sehualas.

Wehl newaru attahbt neminejis tahdu behdigu parah-
dibu, tura mel tumšchu ehnu uf mufhu puš, schi nebuhs-
schana ir: bešparafsta lamashanas un bešfaunibas wehstulu
fuhfifschana, fewifschki jaunawam. Rahds waj tahdi negehti
pehdeja laifa ar tam fahb toti nopuhletees. Buhtu gan
wehlejams, ta schee tumšchee tehwiini fahtru pašchi no
sawam reebigam mufstam taunetees un labaf nodarbotees
ar zitu, peem. sawu aprodešotu prahftinu attihšidami,
nela apgruhtinat zitus ar sawam juhžibam, jo panahkumu
ar tahdu rihsfoshanos nelahdu nebuhs, latris taf fina,
tahdam tam radjumam wajaga buht, las tahdas nekreeti-
nibas nelauams peefuhfki jiteem un tadeht tahdi wehstulu
fabrikanti ispefnas tilai dšifato nižinaschanu un apsmeeftu
un war gabitees pat faunakas leetas, jo ari likumi nosaka
deefgan bahrgu jobu schahdeem waroneem un war jau

gabitees, ta ari mufhejee dabias jušt lifumu waru, ja ne-
nobeias sawu nekreetno darbibu. Patkuleetis.

Mujenes meestā, tā „W. G. A.“ sino, baronam
Woldemaram Strüdeneram attahwt eerihlot feltera u. t. t.
uhdenu eestahf.

Pece Lubanes pagasta nama (Zehsu apr.) Zahnim
Wirbulim attahwt eerihlot fotografajamo eestahf.
(W. G. A.)

Mafschu pagasta walde, tā „Wib. Sub. Awifš“
isfiteots, fanemšot sawas korespondenzes un zitus fuhf-
jumus pa Weftawas-Riģas dšefšezeta Siguldas stajiju.

Par Jurjewas pilsehtas galwu Widjemes guber-
nators apstirinjais Wiktoru fon Grewingtu.

Edoles sawstareja siņu apdrošinaschanas beedriba
pret jahdšibas gabijumeem, tā „Wald. Wehst.“ sino, ap-
stirinata.

Jaunu dšefšezetu Kurfeme projektojt lahda
„Globus“ fabeedriba (Riģā). Dšefšezetš buhschot schau-
fleeschu peewed-dšefšezetš, fahfšchotees pee Jelgawas-We-
scheitu dšefšezeta Wehnes stajijas un eeshot gar Kulbigu uf
Wentšpili. Wina buhwe, lihdi ar wiseem jiteem isdewu-
meem mafatu apmehtam 2,700,000 rubtu, jeb 18,000 rbf.
par werfti. No schis sumas dotu 2/3 augšchā mineta fa-
beedriba un 1/3 weetejee leelgruntneeti, ruhpneefti un ziti
interesenti, kureem no dšefšezeta buhweš buhtu fagaidsams
fewifschs labums.

Latiweešchi uf Sawanas oštā boja gabjušchā Ameri-
kanu kara luga „Maine“ bijušchi pawifam trihs: Salmifsch
no Leepajas un Kraufe no Riģas, beš tam wehl tahds
trešchais, tura wahrds naw isfinais.

No Leepajas. Kara deht kweeschu zenas it brangi
zehlfuchas, to eemehrojot tad nu maifneeku lungi jepot, ta
weetejee laifkrofti sino, par daudš mafas baltmaifes. —
Weens no wineem schjis zept sawada weida baltmaifites
un nosauzis tas par „Wafchingtonas kara maiftem“.
Ari refflama!

Par Leepajas pilsehtas galwu, tā „K. G. A.“
sino, apstirinjais lihdišchinejais pilsehtas galwa Germanis
Adofšs, par sekretaru — Euardš Straufs un par pil-
sehtas waldes lojekteem Heinrichš Bints un Teodors W-
manis.

Leepajas-Disputes buhwejamā dšefšezeta akzionaru
sapulze, tā „Lib. Bg.“ sino, par direktoreem eewehlejuše:
S. Jintu, S. Adofšju un E. Potafotowu.

Dundangas ihpachwees, barons Oten-Satens,
tā „Kurf. Sub. Aw.“ sino, sawa muischā eerihlojis seer-
nizu un fweefnizu, kuras ta dšefšochu spehfu leeto twaitu.

c) **No zitam Kreewijas pusem.**

Dr. Nansens weefojas schimbrišcham Peterburgā
lihdi ar sawu dšiwes beedreni. Atbraukufschu to fagaidsija
dšefšezeta stajija Sweedru-Norwegu fuhfnis un Peterburgas
geografifšas beedribas wjepresidentis, generalis Semenows,
tursch tam pahneeda Wina Majestates Keifara wahredā Stan-
flawa pirmas schifras ordeni. Beš tam daudš publikas un zitu
augstu personu. Deenu wehlat Dr. Nansenam bija laime
flahbitees preeščā Wina Keifarišfai Majestatei. Pehz
wairat goda meelasteem Dr. Nansenu eeluhdja uf ahe-
laheteju geografifšas beedribas sapulzi, tur tam pahneeda
leelu selta medatu, ta atfinibas flimi par wina grubto
jetojumu uf seemeta polu. Droschfirdigais seemeta pola
pehtneekš, Dr. Nansens, ezejts par Peterburgas Keifarišfais
sinatnu atademijas goda beedri.

Dr. Fritjof Nansen.

**Swejneeki-aisgabjeji uf tablajeem austru-
meem.** Bijuschais Amura general-gubernators S. M.
Duchowifšs, gribešams isfiteot schis peekrales siņu boga-
tibu, eefneefšs luhgumu, lai is walfis eefschajam gubernam
Deenwibus-Ufurijas peekraflē nometinatu aisgabjejus, kuri
lai ismantotu Amura apgabala siņu bagatibu. Ta ta Wal-
tās juhras swejneeki negribeja aiseet uf tablajeem austru-
meem, tad bija jausajina Baltijas juhras peekrales swe-
neeki. Tatab, tā „Priaf. W.“ sino, pagahjušchā wasarā
tizis usdotš Widjemes, Kurfemes un Zgaunijas guberna-
toreem, lai ruhpetos par to, ta minetas gubernas waretu
atraft isluhšus, kuri 1898. g. brauktu uf Amura peekraflē.
Pehz gubernatoru atfaukftem no Widjemes uf Ufurijas
peekraflē warot braukt peezi isluhš; tāpat isluhš wareschot
braukt ari no Zgaunijas, kamehr Kurfeme to ne-efot. —
Eiwju bagatiba, ta zeen. lastaji sinas is 1895. g. „Mahjas
Weeš“ eeweeetotā Sibirijas aprafta, Sibirijas juhras tee-
scham toti leela. Ta peemehram gar Sachalinas salu ir
tit daudš fliku, ta tihri jabchinas, bet naw neweena, las
tās keru un mahjetu fahfite. — Kurfemes mufšneeku
wezata dehts, grafs Kaiserlings, agrakais flotes wirfneekš,
nodarbojas tureenes seemeta juhrās ar walfiwju kerschanu.
Pehna ešot toti laba. Tagad jau winam pašcham 3 lugi
un 2 nonomati. Ari no waldbibas tas dabun padalftu.

No Warschawas. Beetejee laifkafti nostahsta
sefoshoch jautro atgadijumu: Rahds nabags algadšis win-
nejis loterija 500 rubtu. Ta ta tam nu nefad dšiwes ne-
bijis rofa wairat nefa 5—10 rbf. weenā reifā, tad zilweks
nefinajis, ko nu lai ihfti ar tihdaudš naudas eefahf. . .
Galu galā tas nospreedis eegahdat uguns un sagtu drofchu
dšelfu naudas flapi. Stavis ismafajis 180 rbf. Attiku-
schos 320 rbf. tas eeflehdšis ruhpiji flapi, bet leelafas dro-
fchibas deht peeklis flahf par waktmeekem sawus 4 behr-
nus. . . Mafā, netihra eelina fahchlis leelu brihnumu
tas apstahflis, ta pee weza, puhfagruwufcha namela, tura
500-rubtu winnetajs dšiwojis, peewedufchi dahrgo naudas
flapi. Tuhftin ispaudufschas wehflis, ta algadšis tapis par
miljonaru, bet ziti apgahwojufchi, ta tas palizis glufchi
weentahfchki — trafs. Sinajums mums isflaufas pehz —
„awifschu pihles“.

Warschawa tahdu pahri falaulajot notizis sefoshoch
nelaimes atgadijeens: Bruhtgans, tahds jaunš Warscha-
was fabrikants, peepeshi palizis trafs un bijis ja-ahwib
uf gara flimneeku flimtu — dšeebinatawu.

No Maskawas. Leelaja gawena laifa Maskawas
polizija dabuja sinat, ta pehdeja laifa tahds jaunš zilweks
Maskawa brauz ar lichahfcheem un isfahchredē milfligas nau-
das sumas. Efta usdots, lai winu ufcauga, un pehz ee-
wahftam sinam, tas isfahdbijas par 17 gabus wezo semneeku
Andreju Schufowu. Tas Warwarka deeneja Wagowa wir-
kafē. Rahds ahrpifsehtas restorants Schufowu bija fa-
nehmis tad, tad tas leelifti bijis peedsehrees un pee ta at-
radis apmehtam 4000 rbf. naudas, dahrgu selta pulstieni,
zigaru mafu un zitas leetas. Schufowš isfahdbrojis, ta
fahfot no pag. gada dejembra, winsch laifu pa laifam
notrahpis pa weenam un diweem tuhstlofcheem rbf.,
bet janwari uf reifi nospehtris 5000 rbf. is Wogawa kan-
tora kafes. Pee kafes rewifšas isfahdbijas apmehtam
24,000 rbf. leels isfuhfums. No nosajatas naudas tagad
atraft wairat par 10,000 rbf. Schufowš Wogawa kan-
tori bijis peenemts par wahjekli un pehdeja laifa par meh-
neš dabujis tilai 10 rbf. algas. Krahpschunu is kafes
winch isbarijis tani laifa, tad fahferis kaut kur aisgahjis
no kafes, pajeldams uf augfchu aifflahgta galda wirfu.

Mahte un behrns. Rasbeinas stajija nesen is
otras klafes wagona isfahpa toti jaunina un glihti ge-
buhšs fundse ar isfahu uf rofam. Peegahjuse pee lahda
pahfahcheera, kuru sawa par Litwifski, ta lahdbā, lai ufstatot
winas meitnu, jo tai jaisnemot bikete. Litwifski luh-
gumu pallaufta un fundse algahja. Pehz tahdam peezam
minutem Litwifski behrna, tad nejaufchi eeerandšija pa-
piti. Kad tas papiri attina, winsch isbrihnidamees laifa
tur schahdu urakftu: „Wahdigi fahfchgiufsches apstahfli
mani peefpeeda atstahf nelaimigo meiteni. Luhdju, nabaga
behrnu peenemt behrna weeta un fahkt to par Mahschu.
Behrns ir nolciftis.“ Litwifski eefahflumā par tahdu
nejaufschu gadijumu bija leelifti uftraukts, bet pehz tam
ahtri fahchra meiteni uf rofam un zil jaudaja flahfšas
pataf noslehpumainajai luhdfei. Netahfu no isejas durwim
winsch to panahja. Nepahfštama leelifti fajuta. Kaut ko
ta atwainodawas nomurminadama, jaunā seeweete fahplehfa
papiri un panehmuse behrnu eestefšas wilzeenā.

No Riģas.

Widjemes gubernators, generalmajors W. D.
Surowowa lungš, 21. aprīli pa Weftawas-Riģas
dšefšezetu pahbrauzu no sawa atwainajuma Riģā.

**Pahlfidšibas sneegschana bada zeetejeem ee-
dšiwotajeem.** No medijinas departamenta flinam re-
dšams, ta Kreewija no 1000 eedšiwotajeem mirš jaur-
mehā 31 zilweks. 1891. g., tad Kreewija bija nerašcha,
miršiba pawairojās un no 1000 eedšiwotajeem mira lihdi
33 zilweks, bet 1892. g., tad aif eepreefšchē gada
neraschas, bads parahdijas wifā sawā pilnibā, miršiba fa-
sneeda 38,2 zilweks is no tuhstlofch eedšiwotajeem. Tahdā
finā 1892. g. bada gabš dewa 7 leelus nahwes gadijumus
uf latru tuhstlofchu, jeb 7000 nahwes atgadijumus uf latru
miljona eedšiwotaju, las uf walfis 120 miljoneem eedšiw-
otaju isnahf 840,000 zilweku. Schee 840,000 zilweki pa
dakai nemira tairni jaur badu, bet pa dakai gan flimibās,
kuras sefoja badam, ta tifi, wehdra gutā un fforbutā.
Un ari schini gadā neraschas apgabalōš bada zeetejeem
buhš jamiht, ja teem netis sneegta pilniga pahlfidšiba.
Tagad schi pahlfidšibas sneegschana nepezeefschama un flē-
dsama. Bet waj wina nahfs? Ja, wina nahfs, winat
janahf. Newar tairfchu attahf, ta pahrtifschki laudis mee-
rigi un weenaldfigi nostafos uf sawu braftu bada mokam,
newemdami nelahdu dalibu pee winu zeeschanu at-
weeglmashanas, nelo neupuredami no sawas pahrpilnibas
preešč to iglahbshanas no nahwes. Ir jau weenaldfigi
un zeefiridigi laudis; bet ir wehl ari lihdi fuhfigi zilweki,
kuri spehž neft upurus preešč zilwezes zeeschanu un mofu
atweeglmashanas. Daudš tahdu zilweku atradifees ari
pee mums Baltijas un naw jashaubas, ta tifs fuhfnis
bagatigas dahwanas bada zeetejeem par labu. Dahwanas
Riģā peenem Sarkanā Krufsta schchfirdigo mahju beedriba,
Gertrudes eelā Nr. 5. (R. P. B. A.)

**Riģas lehtu ehdeenu namu un tehnižu ee-
rihofotaju beedribai** sešdeem, 11. aprīli bija wišpahreja
sapulze Leelas gildes fahflē. Sapulze eewehleja preešč-
neezibas lojekftu un wolafija gada pahrfatnu par 1897. g.
Komiteja palika gandrish wifā agrakee lozekli. Tagad at-
wehrti diwi ehdeenu nami-tehnijas, kuros deenā un pa
naffi war dabut fltus ehdeenus (fupu par 6 kap. un beš-
putru par 3 kap.), tehju (krufse tehjas ar gabalinu zifura
— 1 kap.) un kafeju (krufse kafejas ar 2 gabalineem zifura
— 2 kap.). Weena tehjnija — Nr. 2, atrodas Daugaw-
malā, netahfu no pifs un oira — Nr. 3, Maskawas Ubr-
rigā, pee Krafnajas gortas. Beš tam wasarā teef atwehrti
diwi ehdeenu nami: Nr. 1 — flarp dšefštiltu un farla-
neem fphlereem un Nr. 4 — Rengeragā, tursch eerihlots
preešč plosfneekem. Schinis diwas tehnižas weenigi
dabujama tehja un kafeja; tehjnija Nr. 1 nestahju be-
edribas pahrfinaschanā, bet atrodas tās preefchneeta N. E.
Kramera teefchā pahrfinaschanā un sem Widjemes guber-
natora aisgahdneezibas. Ehdeenu nami-tehnijas Nr. 2
un Nr. 3 un tehjnija Nr. 4 eenehma 1897. g. 11,535 r.

43 kap. un isdewa 11,443 rbt. 76 kap., tā ta beedriba flaidras pelnas atlika 91 rbt. 67 kap.

Rīgas Latvešču teatri svehtbeedn, 19. aprīlī israhdiņa lugu „Naudas maiss is Kalifornijās“. Literariškas wehrtibas šohai lugai naw. Ta ir deesjan nefalarigju gabalu un pahrsphiletu flatu sawahrsijums, kura eepihiti wiswisfadi balagani, tā „leeli Rineesču svehtiti“ u. t. t. Kad šoh balaganu israhdiņa uf nepabalsitām, masakam flaturwem Rīgā, tas wehl dauts mas artaisnojams, tad „Walt. Wehstn.“ šoh lugu treeza waj pelli pašoh wisdifikāla weeta, firidamees, ta to israhdot. Un tagad, kur šoh lugu israhda uf Latveesču galwenatās un pee tam wehl pabalstītās (ar 6000 rubl.) flaturwes, tur „Walt. Wehstn.“ to sawā 88. numurā atkal eeteiz uf nebedhu. Te zetas jautajums: waj weena un ta pate luga, tā fatot, weenu deenu laba un otru flitta, t. i. waj ta flitta un nederiga, ja pretineeki to israhda un atkal laba, ja to mani labwehti israhda, jeb waj pabalstītās Rīgas Latveesču teatris jau buhtu tit semu noslīdējis teatru mahflās flinā, ta uf ta pat jau balagani labi, lamehr uf jitam flaturwem tee flitti? Lai nu tā, bet muhtu tautas galwenas flaturwes labā gan no wisas firds jawehlas, lai uf ta mitetos israhdot tahdas sehnašas. Kreetnu lugu deesjan, gan muhtu pašoh original-lugu, gan Kreetnu, gan ari jittantu. Titai nost ar balaganem! Teem lai muhtu mahflās svehtitijā naw weetas! Israhdiš: treščbeedn, 22. aprīlī: „Sobu šahpes“ (weenzehleena joku lufjele) un „Balihgs ihlā laita“ (weenzehleena dseefnu lugu).

Rīgas pilsehtas teatri israhdiš: treščbeedn 22. aprīlī: „Gebildete Menschen“ (weesjosees Feliks Schweighofers). Zeturdeedn, 23. aprīlī: „Der Dämon“ (kapelmeistara Walfs f. Hafena atwadischanās benefiže); svehtbeedn, 26. aprīlī: pehz pusdeenas: „Die Reife un die Erde in 80 Tagen“ (fora personala benefižisrahde).

Rīgas literariški praktiškās pilsonu sabeedribas kurlmeemo flolā, tā tās preefšneeks mums sino, šoh gada augustā uņnems jaunus flolneelus. Stolas preefšneeks peenam flolneetu peeteifšanos darbeenas no pulst. 11—12 pr. pusdeenas kurlmeemo flolā, Dfiranawu eelā Nr. 29. Kurlmeemu behrnu wezatus, kuru behrni flolas gaddē, darām uf to uņmanigū, ta jaunus flolneelus eefpehjam uņnemi titai it pehz diwi gadeem, tabekt uņnemschanas terminšch fewisfoti eewehrojams. Isdewigatais laiks preefšch eestahšchanās kurlmeemo flolā ir wejums no 7.—10. dšhwes gadam. Tā ta telpu trubkuma deht wisus peeteitos behrnus nebūš eefpehjam uņnemt, tad eewehros titat tos, kuruš peeteits šoh gada masā.

Sehrfojinus isdewees tahdam Rīgas politehnistā instituta fludentam Lurje tā pahrlabot, ta wini naw wairš fewisfoti jauwēht uf lastites abra malas, bet ta tee aizdeffinajas pašoh nemot „spitschu“ abra no lastites. Uf šoh sawu isgudrojumu Lurje ešot jau dabujis no finantšchu ministrijas patentu, kureš, tā jadomā, eemēis tam labu teefu naudas, fewisfoti, ja tas nelawesees isnemt patentu ari ahrfemes. — Uf šoh isgudrojumu pamudinajis Lurje tas apstahfēis, ta sehrfojinu abra malas nereti nobersjeas un tad grubit ispiult.

Rīgas polijimeistara deenas pawehlē no 8. apr. isfludinats, ta strahdeekam Dfipaw flinšim usbrufufchi tehniņa wairat jilweku, peedouffufchi winu, eewehruschi ažiš schauzamo tabatu, norahwufchi kullantu un zepuri, nogreesufchi bilšchu labatu lihdi ar 7 kap. naudas un tad isgrubufchi abra uf eelas. — Sadeusitais un aplaupitais flinšis greesees pee gorodowoja, bet tas winam nepalidšējis un atteizis: „es ne-eeschu, man pašham no wineem bail!“ — flinšis dewees uf polijijas 1. eezirtna kanzeleju un luhdiš tur nodafas usrauga (ofolotofchnija) palihgu, bet tas ari naw fuhdšihu peenehmis un isdēnis luhdseju pa durnim laukā. — Titai tad flinšis greesees pee polijimeistara un eefneedis luhgumrafltu, leelai dots likumigis wifseens un usbrufeji fauti pee atbildibas. Tahlat polijimeistara lgs faha:

„Sahis leetas mineteem apstahfēem newajaga nefahdu tuwaku isflaidrojumu. Man naw nefahda eemesla schaubitee par semneela Dfipa flinšā fuhdšibas patefšihu par polijijas eestahšchu weenalšihu, jo wairat talab, ta strahdeekis deht sawas fuhdšibas weitigi nefaudetu laiku un neisdotu nandu par luhgumrafltu raklšichanu, ja tas nefajutu winam nodarito apwainofschanu. Talab deht eewehroschanas atrodu par wajadšigu pašnot, ta til weenalšiga polijijas lahrtibneeku isfurešchanas pret fuhdšibas eefneedsjeju nefad un nelahda flinā naw atļaujama; polijijas lahrtibneekem tilpat ispeenam labda turiga eewehrowotaja pašnojums par winam isdewito fahdšihu, tas buhtu dahšus tuhflotofschus rubtus wehrtā, tā ari mas turiga jilweka pašnojums par winam nodarito pahrešihu un ar molam nopelnitās naudas nosagichanu.“

Maflarwas Ahrigās 1. eezirtna priftawam atgahdinu winam padotu polijijas eeredu rihstofchanos, nodatas usraugam Boitowitšham isfatu rahjeenu un ufdodu, gorodowoju Antonu Waldurgis Nr. 146 areflet diwas deenas. Pee tam eeflatu par wajadšigu, priftawu kungeem pašnot, ta šoh maso foda mehru isfetoju titai mineta pirmā tahdā atgahdijumā.

Par sehahdu polijimeistara darbihu mehš waram fliai nopyrezeatees. Preefš ari par to, ta jitas pilsehtās tilpat zentigi lahrtibas ufturetaji, tā peemehram Riježas polijimeistars isdārijis labdu nakti fefofchu gorodowoju rewifšijutās pahrgehrbees par wajanki, uflizis leela bahfdu, uswilzjis faplišufschas drehbes, pahemšis patwahri (fawowaru) padufē un tad dewees uf eelu. Bet jau pirmās gorodowis to apturejis: „uf kureeni un no kureenes nefot patwahri?“ Gan „wajankis“ noslaha, ta wifschs patwahri pizis u. t. t., bet netas nelihdi, gorodowis fteepj winu uf „ufschafotu“. Zetā uf kureeni „wajankis“ iwēht is labatas fudraba rubli un fpeefch to gorodowojam sawā, lihgdams, lai laišch winu wafā. Bahdā rubla fpoščums atmidflinajis bahrgā lahrtibneela firdi, tas teizis: „nu eš tad ar, Dewea meera, bet apwihšiti taitšchu fpoščo patwahri labat, lai neredi to tu nes!“

Neihflais wajankis turpina sawu zeku. Gadas atkal otris gorodowis. Ar to ta pate nelaine, bet „wajankis“ apgahdajees ar labu teefu fudraba rublu nu mehgina ari šohreis sawu laimi. Bet tifo gorodowis fajubt sawā sawā jeto rubli, tas fahf blaut: „No, tu gribi, lai es

tewi neeta rubla deht laišchu wafā?! Ja tu wairat newari dot, tad nahz til lihdi!“ Un wajankis dewis — diwus rublus un tijis — wafā! — Tā tas apgahjis wefelu rindu gorodowoju, tas winam ismahfajis tahdi 10 rubli. Weidšot taitšchu atradees jilweks, tas naw labwees peelabinatees. Gan „wajankis“ tam dob diwi, gan trihs, gan peezi rubli, bet gorodowis nelaišch wis wina wafā. Dwornilus pajazis tas leel winu fteepj uf „ufschafotu“. — Tur fnaufsch faldā meegā deščurejofschais ofolotofchnijs. It fapihzis tas uftauj dwornileem, to tee dahsotees pa nakti ar tahdeem „kerleem“, jil jau winu fchodeen nefot sawahkis. Lai welfot uf karjeri, gan jau rihdā ismellefshot. „Ja, bet pallawatees taitšchu juhsu godiba,“ teiz „wajankis“, leetas fahstahwu... Kā juhs mani tā, tuhlin bej wahdra runas, leelat fteepj uf karjeri?“ — „No, tu, sagli, te wehl runah, gribi mani mahjit! Schufiks tahds! Marfch, prom uf karjeri!“ — Bet te nu polijimeistars, negribedams nakti karjeri uf zeeām britšcham pawadit, norahwis sawu leelo bahfdu un ofolotofchnija aju preefšchā parahdas wina — pawehlfneeks... Laifam gan tonakt ofolotofchnijam meegš wairš nenahja!

Aplaupifchanas. Dflara eelā Nr. 13. dšhwesofschais semneeks Andrejs Nowizkis pašinoja polijijai, ta 11. aprīlī, ap plst. 10 watarā, Dflara eelā winam usbrufufchi 6 nepalidšitami jilwekt, eewainojufchi to wairat reifas galwā un is labatas isflaupijufchi 10 rbt. naudas.

— Katotu eelā Nr. 42 dšhwesofschais Fridrihs Wels sinoja polijijai, ta 13. aprīlī, pehz pulstēn 6 watarā, winam Daugawmalā usbrufufchi diwi nepalidšitami jilwekt, nolaupijufchi nifela labatas pulstēni lihdi ar lehti, tas lopā mahfufufchi 6 rbt. un tad aifmufufchi.

Delaines atgahdijums. 16. aprīlī wesuma submanis Nr. 1273, atwodinatais faldats Leons Popows, brauzot pa maso Rewas eelu ar wesumu pagahia gar semi pa eelu ejošoh semneei Johānu Stankewiufsch, pee tam tai tita pahrlausta kreifa lahja. Stankewiufsch nosuhfifja pilsehtas flinānijā un wainigais fauts pee atbildibas.

Gewainojums. Semneez Marija Rudfiffla sinoja polijijai, ta nakti uf 16. aprīlī, tad ta sehdejufe Wehrmana partā alejā, Terbatas eelas pufe, pee winas peegahjufchi 2 jilwekt, kure winu ar nafē ewainojufchi galwā un 20. Weenu no usbrufeem Rudfiffla pašinufe un ismellefchana eefahlja. (R. P. P. A.)

Gramatu galds.

Nedafhjai peeuhritas schahdas jaunās gramatas:

- 1) Sonāsa Lija. Dawids un Berta. Stati is Norwegijas. Latwifli no R. Keepina. Rīgā, 1898. Andreja Aulina apgahdibā.
- 2) Marās un zeribā. Litwifli dsejoti no Reitmanu Andreja. J. Bürgera awgahdibā.
- 3) Sonderabdruck aus den Mitteilungen der Litauischen litterarischen Gesellschaft:
 - a) Litauische Nachrichten.
 - b) Pertumasteipel und litauische Opfer- oder Deiven steine.
 - c) N. Daulžja, ein litauischer Nationaldichters des 16. Jahrbunders.
 - d) Zur Geschichte des litauischen Hexenwesens (zinawimas).
 - e) Lieder aus dem Gebiete der Dsuten und des alten Subauerlandes und ein geistliches Lied aus Kupischken, mitgeteilt von E. Wolter.

Teefleetu nodata.

150 rublu deht! Rīgā schinis deenas bija atbraufufe Peterburgas teefu palatās nodata, kura iteefaja apfuhdšihu pret agrako Rīgas polijijas priftawu Richteru un tirgotaju Trifonowu. Leetas apstahfēi, par kureem jau peher ihst sinojam, schahdi: tirtogatajam Trifonowam bijis janofehiš uf meerteefneechu fapufšes fpreeduma pamata 2 mehnefchi aresta namā par to, ta neispildijis sawā namā uf tihrtibu un fahrtibu atteeofschos likumu nofajijumus. Tirtogatajam, sinams, negribas sehdet, jo zaur to zeešch wina „wadreda“ weifals. Tas luhdi weeneihs, otrei priftawu Richteru, lai wehl atleefot fpreeduma ispidifschanu, bet jil ihgi tad nu lai wihgina? Te lahda jankā deenā priftawu Richter, faka Trifonowam, tad jau tas nu tā negribot sehder, lai tad dodot 150 rbt., wifsch eelahretfshot tā, ta aresta laiku atfehšch jita persona. Trifonowas atteizis, ta wifsch parunafshot papreefch ar sawu seewu. Seewa, sinams, ari gribejufe, lai wibrinšch paleet labat uf brihwām lahjam un peekopj sawu „schepiti“. Tā tad nolohmufchi mahfat priftawam prafto sumu un areštā eeflodit labdu seewas radimeeku, Trifonowā mahju pahrawaldneeku, kurešch bijis ari meera, fehder, ja winam mahfā 1 rubli pa deenu uftura naudas un nelauja 2 mehnefchu algu. Un tā tas ari notizis: priftawas fanehmis 100 rbt. (50 rbt. Trifonowas foljees mahfat wehlat, tad, ja wifsch labi isee) un aifsubtijis uf areštā mahju „neihsto“ Trifonowu. Iščlais Trifonowas gahjis lihdi, lai notaitatis, waj wina „dublitatu“ ari bej fahdeem lawefteem eefloga. No eefahkuma gahjis wifsch labi. Wifš bijufchi meera: priftawš, tirtogajš un ari — fehdeitajš. Bet uftā pafaulē labuma neweenam newowihd: laudis fahufschu runat, ta par nandu pafaulē newot wifu panahit u. t. t. Leeta nahfufe auffs ari polijimeistara weetas ispiditajam N. A. Lohifschenskim. Tas aifbrauzis uf areštā mahju leetu ismellek. No eefahkuma, gan neihflais Trifonowas algawifsch, ta tas eefahkums, bet — galu galā tas tomehr atfines un ihsto Trifonowu atradufchi Stotā. — Teefa nospreeda: atnemt agratam priftawam Richteram wifsch lahrtu teefšbas un aifsubtijit winu uf nometinahšanū Sibiriā. Preefš 5000 rbt. leelu salogu to ataida wehl fahmbrifscham uf brihwām lahjam. — Tirtogataju Trifonowu atahfanoja, tahdeht, ta tas nebija patš Richter uf tukuku nemfchanu peerunajis.

Ruguceziba.

Sinas par Latveesču fugeem. Catharina, kapt. Uščalkie, no Friedrikshaldes ifeedams, 10. aprīlī fahneedis Schields. Irbis, kapt. Reinwalds, 5. apr. nonahjis Stetinē. Jakob Maria, kapt. D. Puhliufsch, 30. martā Rāipehdu

aiflahdams, 9. apr. nonahjis Londonā. Alma, kapt. Sielemans, 12. febr. no Torrevegias isbraufdams. 3. apr. eegahjis Gothenburgā. Walgalzeems, kapt. Blahse, 24. martā no Wentspils ifposdamees, 8. apr. nonahjis Tapportā. Mathews, kapt. Martiņalans, no 20. febr. zetā no Mobiles, Abamā, dabujis lehnunu eet uf Lanellu. Uranus, kapt. Peders, 19. martā no Stetines isbraufdams, 5. apr. nonahjis Schilfē, no kureenes ees uf Arkangelftu. Breedis, kapt. Prings, 10. febr. no Thuri ifeedams, 3. apr. fahneedis Georgetownu, Demerara. Thalia, kapt. Kofenfelds, no Leepajas 12. martā isbraufdams, Alfoa fahneedis 6. apr. No Gibraltarā wehsta no 4. apr., ta Lucindei, dragats ihlis, fuhres dšelis wafā un fuga isflabofchana ismahfahshot labi daudj. Lina, kapt. Trepinšch, no Wahjijas braufdams, 12. apr. eenahjis Rīgās ofstā. Andreas, kapt. Witmans, gatawš atfahiti Rīgu un dotees uf Tyni. Juno, kapt. M. Kraulle, no 4. apr. atrodas zetā no Hulleš uf Malmi. Bolly, kapt. Ufšche, no Wentspils isbraufdams, 7. apr. eegahjis Leithē. Zefotajs, kapt. Jafobfons, no Wentspils isbraufdams, 9. apr. nonahjis Londonā. Cyrus, kapt. Snotinšch, no Wentspils eedams, 7. apr. fahneedis Bonefu. Wentspili atfahdami, 8. apr. Leithā nonahufchi Die Geschwister, kapt. Schlofmanš, un Anna Ottilie, kapt. ?. No Faro isbraufufchi 5. apr. Bravo, kapt. Lewerdowifsch, un Anna, kapt. Wehrinšch, uf Hulli. Anna Marie, kapt. Gertnees, 5. apr. atfahjis Lawiru uf Londonu dodamees. George, kapt. Wehrinšch, 25. janw. no Mobiles, Abamā, ifeedams, 6. apr. fahneedis Pašages. Anna Olga, kapt. Matusals, no Leepajas braufdams, 7. aprīlī nonahjis Bonefā. Peter, kapt. Anfals, 10. apr. pošis no Blythes uf Wardi un Arkangelftu. Gubernator Sinowjew, kapt. Walters, 1. febr. Trinidadī, B. Indijā, atfahdams, 9. apr. nonahjis Danzigā. Hans, kapt. Seendonis, 9. apr. igahjis no Widdesbro uf Bernawu. Teitonsis, kapt. Martinfons, 10. apr. atfahjis Port Talbotu, uf Plymouthu dodamees, no kureenes ees uf Fowey, eemēt lahbinu uf Rīgu. Andreas Weide, kapt. Wihstolifsch, 10. janw. Newafli atfahdams, 20. martā nonahjis Bahijā, Brafilijā. Johannes, kapt. Sirms, 13. apr. dewees zetā no Bristolas uf Fowey eemēt lahbinu uf Peterburgu. Jasep, kapt. Schultners, 15. apr. igahjis no Leepajas uf Bonefu, un Ernst David, kapt. Grehwe, 28. martā Bremerhawni atfahdams, 15. apr. eegahjis Kristianijā. Bethania, kapt. Wehrinšch, 10. apr. pošis no Newportas uf Barū, Brafilijā. No Leepajas igahjufchi 5. apr. Masirbe, kapt. Jordans, uf Legue, Franzijā, un Alide, kapt. Cidens, uf Bonefu. Austrams, kapt. F. Bauers, no Barbados eedams, 9. martā nonahjis Grand Salinē, Haiti falā, un eemēt lahbinu uf Ciropu, lehnunā. (B. W.)

No ahrsemem.

Kara sinas.

Remot spalwu rokš, lai atfahstihu zeen. Ištateem „kara sinas“, šoh rindinu raklštajam nahf it nejaufchi prahtā pašifstamā Wahzu opereie „Der lustige Krieg“, jo ari šoh is Amerikānu-Spaneeschu lahch ir bijis lihdi schim loti — jautris. Un tā lai ari ne! Lai preefch zeen. Ištateji pašchi: karo nu jau wefelas 12 deenas, bet lihdi schim drihšcham, kur schis rindinas raklšam, liufschas fliai weena weeniga Spaneeschu — ftegehfeta waj muhta afinis. Tā tad pagalam fliai it newalnigš, ia-ia-! „lopinšch!“ Bijufchi nu gan Spaneescheem, tā jau dahdeedn wahjatai wufel, ari sawi materielee fahbejumi, profi — tahdam fugim fahfahuts fufstentis. Bet tas ari bijis — lihdi schim — wifsch, isnemet lahds 5—6 masalus Spanijas tirdfneezibas tugus, kureš Amerikāni nonehmufchi eepreefch kara eefahfshanas. Schee, jadomā, wifš wini rokš nu gan nepalidš, jo dahju kugu lahdišch peedereis frantšchu un Wahzu tirtogataju firmam, kuras nu luhgufschas sawas wadibas, lai profa no Amerikāneem gandarijumu un fahdejumu atlihdišihu par sehahdu patwarigu rihstofchanos faperet eepreefch kara peeteifshanas un wehl jitu wafstju pawalstneeku ihpafschumu. Preefšentš Wal-Rinlejs no eefahkuma ari gribejis kugus atkal atdot, bet wehlat nolohmufsch, lai leetu isfchir tā fahfā „faperefshanas teefa“ (Priefengerecht), kura nupat wibinata un kural peekriht par latru faperetu kugi isfpreest, waj tas notfchepes flumigi, waj preeflamigi.

Wifšahri jafata, ta Amerikāni fahufufchi justees fewi loti neomuligi pehz pirmā kara reebula. Tagad ešot eestahjees tā fahfais „Ragenjammers“ (pagiras) netil ween publikā, bet ari pašchās wadibas aprindās. Wefeli 4 ministri, pasta-, kara-, juhtas leetu un eefchleetu ministri atahpufsches no amata, jo negribot palidšet presidentam Wal-Rinlejam to putru ihstī, to wifš lopā eemahfufsch. Eemeflus atfahptees no amata tee atradufchi dahfahdus: weens ešot flims, otris newefels u. t. t. Kā wifur pafaulē neweens negrib uftroat leetas flittus panahkumus faweeem plejeem, bet melē schim noluhfam „gredhu ahf“, tā ari Amerikā kufschu dufmas greeshotees starj jitu pret bijufsch generalkonsulu Hawanā, generali Lee. Jo tas ešot apgalwojis, ta kuba eememama 14 deenu laika, bet israhdišes, ta newarot wis nefa darit. (Un wehl nejen generalim Lee ufgawileja, kur ween tas parahdijās un fawja winu par nahfofcho presidentu!) —

Jil leela fahpiba starj Amerikāni eepreefšcham leeliflam zeribam un lihdišchinejem panahkumeem, redjams no ta, ta wini naw eefpehufchi Kubas ofstas tā dloket (aifspofiot), ta tur kugeem nemas nebuhu eefpehjam titi ne eefchēš ne abra. Lihdi schim weenam Spaneeschu kugim isdewees pa nakti isbrauti uf Hawanas un otram atkal eefbrant kienfungas ofstā. Sewifchli par pebejeje notitumu walda Spanijā leelas gawiles, jo kugis weedis uf Kubu wifschu mifsonu rublu fudraba naudas, 1000 waldaru un 18 fmagus leelgabalus. — Spaneeschi luhdoti wadibu, lai apbalwojot tuhlin ismanigo tuga fapreim ar fara orbent, bet — Amerikāni ešot loti fahofufsches, ta dabujufchi, tā fahot, garu degumu. — Par weenu fawja tuga flitten Amerikāni loti baidotees: tas isfrahis ihst preefch kara fahfshanas ar fahdeem 2—3 mifloneem flaidras naudas un jitam dahrgām mantam is Anglijas, redfets blandamees Stotijas seemefš, bet lihdi schim wehl naw flinams, waj tas flieits un wefels Nujuorkā nonahjis. Pehdejas pilsehtas ofstā ta ar minam peebahsta un teefot tā apwatteta, ta Amerikāni

Wairumā un maſumā.

Telefons 333.

Wisaugſtaki apſtiprinātā Maſkawas tabakas fabrikas ſabeedriba

S. Gabai.

Gaiſvenā noliktawa Baltiſas gubernam:

Nr. 11. Riġa, Schuhnu eelā, Nr. 11.

Augſti ſenitai publiſai peedabojam ſpeġieli preeſch ſchejenes filiāles fe w i f c h i pagatawoti augſta labuma, kreemas un ſmalās aromas

„Turku labaku“

no 1 rbl. lihd 12 rbl. maġz., 1/2, 1/3, un 1/4 palajumde, tā ari papiroſus wiſadde formatde un muſturd.

Labdſam ceceſrot tilto iſnalduſchu jaunu ſortu pabrodſcham:

Tabaka „Tefalija“, 25, 30 un 38 lap. par 1/4 maġz., widuſ ſtipra.

Papiroſi:

Eremitaſch, 100 gab. 1 rbl., 25 gab. 25 lap., 10 gab. 10 lap.
 Zarskija, 100 gab. 60 lap., 25 gab. 15 lap., 10 gab. 6 lap.
 Sakasnija, 100 gab. 60 lap., 25 gab. 15 lap., 10 gab. 6 lap.
 Superbe, 100 gab. 60 lap., 25 gab. 15 lap., 10 gab. 6 lap.
 Poſſa, 100 gab. 60 lap., 25 gab. 15 lap., 10 gab. 6 lap.
 Aromat 25 gab. 15 lap. (twiſjās).
 Udatschnija, 10 gab. 3 lap.

Atkaſpabedweſeem nſ wiſam prejem rabato.

Zigari, zigoretas, ſmeħkejami peederumi leelā iſweħle, tā ari hiſſes iſ iħſta Franġijas maſſa un riħſa papira.

37 nedelas ſwaiġos tabakas peesħtiſchana no fabrikas.

PETROLEJAS MOTORI GNOM NAFTAS MOTORI GNOM GASES MOTORI GNOM

Praktiskakais un darba lehtakais tagadnes motors

PETROLEJAS LOKOMOBILES.

Lihds ſchim pahri par 1300 pahrdotas lauksaimnezibas u. ruhpnecziſas noluhkeem.

SELTA WALSTS MEDALA.

MOTORU FABRIKA OBERURSEL

W. SECK & Co., G. m. b. H. OBERURSEL pēe Frankfurta p. M.

Prospekti, aplēezibas u. t. t. bes maķsas zaur weetneekem

TALLBERG & HASSEL, Riġa, maſā Kaleju eelā Nr. 20.

I. godalġa, ſudraba medata, par aħſtneezibas ſahdeem

— Zelgawa, 1897. g. —

Mag. E. Birsmāņa

apteeķu preeſchu ſiergotawa,

Riġa,

Nahſuſcha laukumde, maſā Greħneetu eelā Nr. 3, paſcha nama,

— peedahwā leħti —

Kuſſemes medu.

J. Bebrinſch,

Zelgawas Āhrigā, Almenu eelā Nr. 18, peedahwā biħdſoles no 16 rbl., 17 rbl. un 17 rbl. 75 lap. puḑā; paſalabas no 15 rbl., 16 rbl. un daħrgati; ſoles 18%, liħbi 20%, rbl. puḑā.

J. Chitrick, Riġa,

pulſtenu, ſelta- un ſudraba leetu maġaſinaſ

Terbatoſ eelā Nr. 20

un

Aleħandra eelā Nr. 69 peedahwā daġatigā iſweħle par leħtām ſenam uſ galwoſcham:

Kabatāſ, ſeemas un mo-dinatāſu pulſtenuſ, regulatoruſ, leħdeſ u. becloſtuſ iſ wiſada meta, ſelta un ſudraba prejeſ, gliħti un labi iſ-ħradatāſ, alſfeniħa prejeſ, eelħ- un aħſemju fabrikatāſ, tā: farotoſ, teħſarotoſ, ſuħra doſoſ, tarwoſu, luktu-rno u. t. t.

Iħlabojumi uſ galwoſcham.

Paſteħejumuo iſdara ſahrtigi. Pēe leelakteem repiħtumeem projeħti.

Pret kaħſu u. t. t.

Iħgezeema aluſ daritawoſ akziju ſabeedriba peedahwā ſawu liħro un ſonġentretu eelala ekħtraktu,

tā labato liħdſelli pret kaħſu, aiſ-ſmalſcham un elpoſchanoſ aġħuħti-najumeem u. t. t. un

uſſelħ ſatur. eelala ekħtraktu pret baħluma laiti, aſinu teħſtumu u. t. t. u. t. t.

Ceſala bonbonuſ ſewiſħla labuma, maſħind un ġreħndſ cepatājumde.

Noliħtawa: Maſſal-eelā 22, tā ari pēe:

Alfred Ch. Buſcha, Woliſ Weiteriħa, Braħteem Romarin, Georg Straſſa, Bludna, Mariġas eelā Nr. 32, G. Birsmāņa, maſā Greħneetu eelā. Fr. Dariau'a, Aleħandra eelā. J. Kulnera, leelā Lebger-eelā Nr. 15, Aleħ. Waħtera, Raħmeema eelā. G. Moħberġa, Waħter-bulwari, Kreoſħa londiwoeġa, wiſāſ apteclāſ un apteclu preeſchu paħrodawoſ Riġa un Baltiſas gubernāſ.

Setla medata — Niſchni / Nowgorodā 1895. gada.

A. Leutnera & Co.

Russia-brauzamo riteņu fabrika, Riġa.

Dibināta 1896.

Dibināta 1898.

Weħāħ un leelāħ brauzamo riteņu fabrika Ģreewiġā.

Strahdneħa ſnaitſap 350 jilm. Ģada produkcija ap 4500 brauzamo riteņu.

Ari ſhogad ir Russia-brauzamee riteņi beħ labdas iħrunāſ wiſlabakee no wiſeem, taſ teel paħrodoti.

Russia-brauzamee riteņi war dot. leelāto galwoſcham, tapeħģ ta ſħepat top pagatawoti.

Noliktawaſ: Riġa, Leatra bulwari 7. — Sw. Peterburgā. Maſkawa. — Waſħawa. — Ģomelā.

Lampas,

ſtikla un porzelana fraukus

un žitus preeħſmetuſ

peedahwā par leħtām ſenam

A. Lejeneek & Co. Riġa,

Riġa, Kauf-eelā Nr. 9.

Weeſibam un godeem iſħrē lampas un fraukus.

Lampu iħlabojumuo iſdara wiſiħfaġa laħtā.

Wilna

no 17. maħta 1898. g. aħal teel laħſta, weħpta un 2, 3 un 4 laħtām ſħeħtināta preeſch ſelu diħjam, tā ari auħta wiſadde muſturd, tā: buħſtiſ, ſħewiotoſ, damu drehbeſ, flaneloſ, laħati un deħi par wiſleħtām ſenam. Laħat ari gaħmā drehģi aru preħm wiſchanaġi, fraħģoſchanaġi, ſħeħreħchanaġi un preħchanaġi

Zeitera un Frey'a

wilnaſ laħeħtuwē, weħeħtuwē un auħtuwē, Riġa: Tornaſalnā, Weħja eelā Nr. 16.

Fabrika: Aiħħeħſera eelā. Noliħtawa: Terbatuoſ eelā Nr. 21.

J. Lahziz, Riġa,

Iħħuģuna kruħtu u. žitu preeħſmetuſ fabrika u. aħmeem kaħtume,

iħgatawo baſchaduoſ uſ iħħuģuna leelāwū ſiħnejoſchuoſ darbuſ pēģi doħteem muħuħeem un ſiħnejuħeem.

Spezialitate: iħħuģuna, ġranito un marmoro kruħti, kaħu beħki, leħdeſ, kaħu ſeħtaſ u. t. t.

Adreħe weħſtulem: Чирково-мур. заводъ Н. Лахзисъ, н. г. Пары.

Sw. Peterburgāſ un Berlineſo ſaġreeħchanoſ maħſ-ħaſo iħħitudoſ diplomeħdoſ

Emilijas Horn

ſiniħtā ſaġreeħchanoſ maħſħlaſ ſkola, Riġa, Waħnu eelā Nr. 9,

3. ſaħwā, ee-ħja no maſāſ Smiħſchu eelā.

Paħmatigā maħģiba ſħuħtu ſiħneħchanaġi un ſaġreeħchanaġi pēģi Franġiſchu ſiniħtāſ metodeſ. Šħuħtu ſiħneħchanaġi maħģelleſ ſaħneħģi gaħawibu 8—14 deħnāſ (uſ galwoſcham). Ar uſ iħgatu laħtu pēemeem maħģelleſ eeħaģit ſħuħſchanaġi. Štolaħ teelā maħģelleſ iħħot diplomoſu.

Maſſa par maħģibu un ſiħtemu 15 liħdģ 25 rbl. Maħģelleſ uſnem ari diħwoħti.

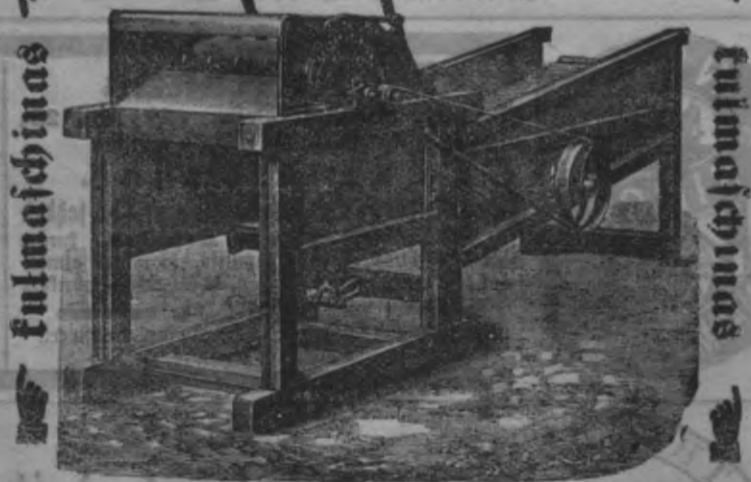
Ed. Zehders, Riġa.

Šemħopibāſ maſħinu un lauksaimnezibāſ riħku kraħjumſ, Kaħla eelā Nr. 11, preħm Luħuma-Zelgawaſ dſelſħelam peedahwā tō

Riġaſ dſelſħleetuweſ un maſħinu fabrikāſ ſabeedribaſ aġraħi

Felsler & Co.,

weeniġaiſ paħrdeweģiſ

ar rotu dſenamāſ un taħbaſ, ar ġeħpeli dſenamāſ preeſħ 2, 4, 6, 8 un waħral iħgeem ar tuħlaħt peedreħgeem ġeħpeliem, wiſāſ maſħināſ pēģi ſaunāſas un labāħd koſtrukģijaſ iſ wiſlabalā maħteriala, wiħu ſem galwoſchanoſ. Taħlak: wiſaduoſ arħluſ, ſeħħlaſ aparāģuoſ, eģeħħāſ, ſeħmaħchinaſ, ſeena ġraħbeħtuſ, labāſ tiħramāſ maſħinoſ, heħſelu maſħinoſ u. t. t. Superfoſſatuoſ, Tomas miħtuſ, kaħu miħtuſ u. t. t. Lokomobileſ un twaħka-kuħmaħchinaſ no Anġli fabrikāſ Riħ. Ģarret & ſono, no 3, 4, 6, 8 u. 10 ſiħģu ſpeħteem. Weħſtuħu adreħe: Ed. Zehder, Riġa.

M. J. Tscherkesa,
fenat
A. Kollu un beede,
Rigā, Raikū eelā Nr. 6,
pašstāmu deenvidus fabrika
tabakas magastina
erteiz smekletaju lungem no jaunā ištāstu,
spejiet fāra usdebumā un pebz Rigas
publitas garšas pagatavotu
tabaku:
„Императорский“ 2-10 rbl.
„Отборный“ 1 rbl. 52 r. māstina,
un jitu fabrika tabakas par 2 rbl. 40 lap
Икее Sawana = zigari,
nepārtiejamā labuma, teefi fārenti no
paštāmas firmas „J. Vargas & Co.,
Habana“, marla „Para la Nobleza“.
Paštāmo fabrika Feld & Ste, Weimardts,
Schopfer u. z. zigari. Šitās Egiptee
zigaretos if Kairo.

Lihdsēkli pret kodem!
Nastallnu.
Kamparu.
Koschu kamparu.
Nastallina kamparu.
Melnos, balton u. Turku piparus.
Koschu pulveri.
Sufatnu pulveri u. t. t.
peedahmā
Rudroog & Burgis,
Rigā,
leelā Grehneeku eelā Nr. 15,
pretim Schönfeldtam
Telefons Nr. 850.

Kapu kruustu fēlītis
no zinta, wifina waj launsdraba
blela, preefš wifabeem usfāstiem laut
lurā walodā, pagatavoju ari us rakstīkem
apstēlējumeem no 50 lap. fādot štēdī
9 rādli par gabalu (raugotēes pebz tam,
kāpes metāls, leelumus un burtu štāts).
Uf lautu apstēlējumu teel tuhlin at-
bildete.
1
1 seegēts ar labu (preefš lautu),
kur 2 štāsti lātu. burti egraweti, māfā
45 lap. 2 štāsti lātu. štābloni
preefš wēfšāde eelīmēfšānas ar ištū
lanti, las nenoplūbt, un pinstēli par 32 lap.

J. Gawronskijs, Kuldigā,
grawefšānas eestahde.
Blēhtālā seegēti, pēfšāfā un wif-
wifādu štēmpelu apstēlēfšānas weeta.
Luhofu manu adesti pēfšmet.

Labako
šāujāmu un akmeņu sprahdšān-
šānas pulveri.
Ismēģinātas no
pafat un preefšāgala
lahdejamas štātes,
gilti nostābdātus rewol-
wers, balšābās štātes,
wifas sortes patronas, pifšānas, lantes un
strotis, tā ari wifāns meebās rēfšā loti
leelā if wehle peedahmā par lehtākām zenam
Johannes Mitschke,
tebrauda preefšu un ceterofšu magastina
Rigā, Rungu eelā Nr. 11.

I. godalga, fādraba m-dala,
par abfšneģibās štādeem
Zelgawā 1897. g.
Mag. G. Birsmans
apteeku preefšu šingolawa,
Rigā,
Maņasfa lankumā, masā Grehneeku
eelā Nr. 3, bofša namā,
peedahmā
jauno blakfšu ištāfšānānās
lihdsēkli
„Konkurenz“
apstiprinātu un atkautu no Sw. Peterburgas
merģinalwādes sem Nr. 3259,
tā ari:
„Parnassia palustris“
labako lihdsēkli pret krietāmo
kairi.
Aoliktawa preefš Rigas.

Apdrofšinasfānas beedriba
„Rossija“
Wisangštati apstiprinata 1881. gadā.
Pamata un referwes kapitali 32,000,000 r.
Difhwibas apdrofšinasfāna.
Beedriba apdrofšina ar wislabakeem nosa-
zījumeem un pebz wisjānāfām kombinozījām:
kapitalus uf nabwes gadījumu,
atraitnu pensijas,
kapitalus wezuma deenu nodrofši-
nāfšanai,
pensijas wezuma deenam,
pubra nāudu meitam,
štēpendijas dehleem,
mūfšā rentes.
Apdrofšinasfānas beedribā „Rossija“ bija 1. jan-
wari 1898. gadā 49736 perfonas apdrofšinātas par
117,356,600 rubleem.

Apdrofšinājums peenam un tuwāfūs noszījums
pafneģš beedribās padrowalde Sw. Peterburgā
(leelajā Morfštajā Nr. 37, pasfā namā), general-
representanze preefš Baltijas gubernam Rigā, leelajā
Smilfšu eelā Nr. 9 un agenturas wāfšs wifās
pilsēhtās.

Apdrofšina pret amortisāziju
pirmo un otro,
tā ari muisfšneeku agrar-
premiju aifšehmumus.
Rigas komerz-bankas šāru kantoris,
fenat
C. S. Salzmān.

Rigas Kokwilnas Maunfakturas
Fabreedriba
Strafdu muisfšā, pee Rigas:
Aoliktawa tagad: Marštall eelā Nr. 21.
Mašinas (Chadwick) šāujāmees deegi, balst un krasfāni eke-
fšānas deegi, awšāmees deegi, wate, puswiltā un lampu daktis.

Ištū šūgu māfšas putnu
perejamās olas (panti)
atkal top pahredotas un dabujamas tāpat tā agral
Ed. Udama & Co.
I. spezialā mahjturības un lefša eerifšojumu magastinā,
Rigā, leelā Smilfšu eelā Nr. 8.
Deenu rādētāji dabujami turpat bef malfās.

Finantsfšu ministrijas pahfšānā štāhwofša
septinfklāfšu
tirdfšneezības fškola
ar krona teefšānā
N. N. Mironow, Rigā.

Statuti apstiprinati no finantsfšu ministra 28. janwari 1898. g.
Škola preder pee wīdejān māģības eestāhēm un wīnas meģētis ir pafneģt
fškoleem wīspādrigu un tirdfšneezības ištāfšūz; wīna štāhw finantsfšu ministrijas
tirdfšneezības un maunfaktur-departamenta pahfšānā.
Škola pahfšwēs no 7 štāfem un bej tam preefšā fāgātawofšānās uf eestā-
fšānos štāi atklāt fāgātawofšānās štāf ar bīwām nobālām; jāunālo un wēzāle.
Školai buhs bāfšāw štāfās māģībū štātoes uf štāneeku štāfū.
Bef wīspādriga reālštāles šūfā, štālas programā fāstāw no 10 spezialēem
preefšmeeteem, tā: tirdfšneezības wehtūres, litūmu fāfšānās, štāfijas, preefšu fā-
fšānās ar tehnoloģiju u. t. t.
Jauno walodu ištāģifšānās notīs ne tīfai teoretifsi, b. t. ari praktifsi un preefš
fšā meģra atkauti uštāģi — agrēmēeti. Finantsfšu ministra fšā Mironowa tirdf-
neezības štāi atwehlejis wifās preefšmeeteem, ufštāmetas 15. aprīlī 1896. g. Wisangštati
apstiprinātu statutu § 41 par tirdfšneezības štālam. Školai eģuģti labakee pedagogifsi spēģti.
Dibinotēes uf statutu § 4 preefšā štāneeteem nodomātē štāi atwehēt panfšu.
Luhumus peenam šātru nedēlu otrdeenas, treģšdeenas, četurdēnās un pēktdeenas,
ifāmet štēhtu deenas, štālas fāģeģeģā (Rigā, Awotu eelā Nr. 2, dīhām 6). Programās
un lahģama rakstu formulāri dabujami ari wifās jītās deenas turpat pee štālas fāģeģeģā.
Turpat dabujamas tuwāfās fīnas par māģības pafneģfšānu un štāneeku ušmeģfšānu u. t. t.
Uf jītām pilsēhtām wājādģģos noteikumus ištāfū par štājam 7. lap. maršām.
Štālas bībinātāģ rūģeģās, tā fāģās štālas štāneeteem štū pēfšāfēria fāwifšā
uniforma, šūru tagad labēs no fšēģēnes māģfšneeteem pagātāw preefšā preefšā
līfšānās finantsfšu ministrijas lūģām.
1. Eģfāmeni māģā un awģstā. — Māģības fāģtums 1. septēmbri.

„Selta 110“ Berga basarā, Rigā.
(Šči marla atrodās ari uf manu weikalu ištāfšmeem.)
(Šči marla atrodās ari uf manu weikalu ištāfšmeem.)
Rifamīgā SCHUTZ MARKE apfardfšā.
Sejōnas eepirlumeem peedahmā šāmu
wisjānāfās modes

damu konfekziju
un
lungu garderobu
bagatģo krahjumu
Josefs Srolowitzs,
Rigā, Berga basarā, „Selta 110“.
III. linijā, sehtā, Kofa namā,
I. linijā, pee Maršas eelas, jāunāsā namā.

Swaiģas
Norweg. tanfu filtes
peedahmā leelā ištāfšēle
leelumā ● par lehtākām zenām ● masumā
K. Berglund,
agral D. Eosiedt,
Terbatas eelā Nr. 4.

NEUE SINGER NAHMASCHINEN
M. Ruttkas
Nr. 20, Rigā, Mehweru eelā Nr. 20,
peedahmā wīleelā ištāfšēle dāģāw fabrika
fšūjmafšinas.
Bakmafšinas no 18 r., kahlmafšinas no 35 r. fāģhāi.
Wīfšlāwenāģās adāmās maģinas, turām
wājāfšēu atrāfšēes kārā štāfifšā, jo wīnas atmal-
fāģās loti āģtri. Angļu, Wāģju, tā ari pasfā fabrikāta
welofpedi.
Leelā fšūj- un adāmo maģīnu un welofpedu
ištāfšānās dāģnāģā.

Rigas
Rikfšotāju beedriba.
Beetu zenas:
Beeta loģhās rbl. 1.50
Tribina „ „ 1.10
Seģbu weeta. „ -50
Stāhwēeta. „ -20
1. deena, 26. aprīlī 1898, plfšā 3 p. p.
2. „ 29. „ 1898, „ 4 „
3. „ 3. māģā 1898, „ 3 „
4. „ 6. „ 1898, „ 4 „
5. „ 10. „ 1898, „ 3 „
6. „ 17. „ 1898, „ 3 „